

RAPORT
Z WYKONANIA PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY
TARNOWSKIE GÓRY
za lata 2020 – 2021



ZLECENIODAWCA:



Urząd Miejski w Tarnowskich Górach
ul. Rynek 4, 42 – 600 Tarnowskie Góry
tel.: 32 393 36 00, faks: 32 393 36 02
e-mail: sekretariat@tarnowskiegory.pl,
www.tarnowskiegory.pl

ZLECENIOBIORCA:



EKO – TEAM KONSULTING,
ul. Spokojna 3, 43-330 Hecznarowice
tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869
e-mail: biuro@eko-team.com.pl,
www.eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak,
Marcin Sosna

Spis treści

| | | |
|------|---|----|
| 1. | WSTĘP | 5 |
| 2. | CHARAKTERYSTYKA GMINY TARNOWSKIE GÓRY | 7 |
| 3. | CELE I KIERUNKI INTERWENCJI OKREŚLONE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY TARNOWSKIE GÓRY DO ROKU 2021 | 9 |
| 4. | STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ W LATACH 2020 – 2021 | 13 |
| 4.1. | KLIMAT I POWIETRZE..... | 13 |
| 4.2. | KLIMAT AKUSTYCZNY | 23 |
| 4.3. | POLA ELEKTROMAGNETYCZNE | 25 |
| 4.4. | GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA..... | 26 |
| 4.5. | GLEBY | 34 |
| 4.6. | GOSPODARKA ODPADAMI | 38 |
| 4.7. | ZASOBY PRZYRODNICZE | 43 |
| 4.8. | ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA | 54 |
| 4.9. | EDUKACJA EKOLOGICZNA | 55 |
| 5. | KOSZTY PONIESIONE NA REALIZACJĘ ZADAŃ WŁASNYCH GMINY MIEJSKIEJ W TARNOWSKICH GÓRACH W LATACH 2020 – 2021 | 62 |
| 6. | ANALIZA WSKAŹNIKOWA ZA LATA 2020 – 2021 | 66 |
| 7. | PODSUMOWANIE | 73 |

Spis tabel

| | |
|--|----|
| Tabela 1 Stan realizacji zadań własnych w zakresie klimatu i powietrza na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021..... | 13 |
| Tabela 2 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie klimatu i powietrza na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021..... | 19 |
| Tabela 3 Stan realizacji zadań własnych w zakresie klimatu akustycznego na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021..... | 23 |
| Tabela 4 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie klimatu akustycznego na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021 | 23 |
| Tabela 5 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie pól elektromagnetycznych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021..... | 25 |
| Tabela 6 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021 | 26 |
| Tabela 7 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021..... | 29 |
| Tabela 8 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gleb na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021 | 34 |
| Tabela 9 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gleb na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021 | 34 |
| Tabela 10 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021..... | 38 |
| Tabela 11 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021 | 42 |
| Tabela 12 Stan realizacji zadań własnych w zakresie zasobów przyrodniczych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021..... | 43 |

| | |
|--|----|
| Tabela 13 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie zasobów przyrodniczych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021..... | 50 |
| Tabela 14 Stan realizacji zadań własnych w zakresie adaptacji do zmian klimatu i nadzwyczajnych zagrożeń środowiska na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021..... | 54 |
| Tabela 15 Stan realizacji zadań własnych w zakresie edukacji ekologicznej terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021..... | 55 |
| Tabela 16 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie edukacji ekologicznej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021 | 58 |
| Tabela 17 Koszty zadań własnych Gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021 | 62 |
| Tabela 18 Analiza wskaźnikowa realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry | 66 |

1. Wstęp

Podstawą opracowania „Raportu...” jest umowa zawarta pomiędzy EKO – TEAM Konsulting z Bielska Białej, a Gminą Miejską Tarnowskie Góry na wykonanie opracowania pt.: „Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry obejmujący lata 2020- 2021” (zwany dalej Raportem).

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisu art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 z późniejszymi zmianami) Burmistrz Miasta Tarnowskie Góry w 2016 roku przygotował dokument pn. „Program ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021”, który został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach nr XXVII/322/2016 z dnia 27 października 2016 r.

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane Raporty z wykonania Programu (ocena realizacji zaplanowanych zadań, ocena wskaźników efektywności Programu).

Niniejszy dokument stanowi trzeci i zarazem ostatni raport z realizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021”, który obejmuje lata 2020 – 2021 i zawiera:

- analizę realizacji zadań planowanych do realizacji,
- ocenę stopnia realizacji celów ekologicznych,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę efektywności Programu w oparciu o wskaźniki w nim określone.

Przy opracowaniu niniejszego Raportu wykorzystano materiały i informacje dotyczące stanu środowiska na terenie gminy Tarnowskie Góry uzyskane z instytucji takich jak dane udostępnione przez:

- Urząd Miejski w Tarnowskich Górach i jego jednostki podległe,
- Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach,
- Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,
- Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach,
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach,
- Nadleśnictwo Brynek,
- Nadleśnictwo Świerklaniec,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o.,
- Główny Urząd Statystyczny,

- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
- Veolia Południe Sp. z o.o.,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

2. Charakterystyka gminy Tarnowskie Góry

Gmina Tarnowskie Góry jest gminą miejską położoną na południu Polski, w środkowej części województwa śląskiego, w powiecie tarnogórskim, graniczy:

- od północy z gminą Kalety, Miasteczko Śląskie i Tworóg,
- od wschodu z gminą Świerklaniec i Radzionków,
- od południa z gminą Bytom,
- od zachodu z gminą Zbrosławice i Tworóg.

Zgodnie z podziałem administracyjnym Tarnowskie Góry dzielą się na 11 dzielnic: Bobrowniki Śląskie- Piekary Rudne, Lasowice, Opatowice, Osada Jana, Pniowiec, Repty Śląskie, Rybna, Sowice, Stare Tarnowice, Strzybnica, Śródmieście – Centrum.

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Polski w układzie dziesiętnym gmina Tarnowskie Góry położona jest w prowincji Wyżyny Polskie (34), w podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), na pograniczu dwóch makroregionów. Północna część Tarnowskich Gór leży w granicach makroregionu Wyżyna Woźnicko-Wieluńska (341.2), w obrębie mezoregionu Obniżenie Górnej Małej Panwi (341.28), natomiast południowa część gminy znajduje się w makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Garb Tarnogórski (341.12).

Południowa część gminy ma charakter wyżynny z dużą ilością pogórnich antropomorficznych form terenowych. Najwyższe wyniesienia to góra Cipiórg (340 m n.p.m.) zlokalizowana w obrębie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Doły Piekarskie” oraz Srebrna Góra (347 m n.p.m.) na granicy z Bytomiem. Wzgórza te rozdziela odkrywka dawnej kopalni dolomitu „Bobrowniki-Blachówka” zwana również „Kanionem Tarnogórskim”. W części południowo-zachodniej obszar wyżynny rozcięty jest doliną rzeki Dramy. Część północna i zachodnia obszaru gminy stopniowo się obniża, stanowiąc zlewisko Stoły, Potoku Pniowieckiego oraz innych mniejszych cieków. Najniżej położone miejsca znajdują się przy północno-zachodniej granicy Tarnowskich Gór i wykazują rzędne ok. 256 m n.p.m.

Gmina Tarnowskie Góry zajmuje powierzchnię około 84 km² (8 388 ha), co stanowi 0,68% powierzchni województwa śląskiego oraz 0,03% powierzchni kraju (GUS, stan na rok 2019). Tarnowskie Góry są gminą miejską o charakterze turystyczno – przemysłowym. Liczba mieszkańców na koniec 2020 r. wynosiła 58 639, natomiast według stanu na dzień 31.12.2021 r. gminę zamieszkiwało 58 389 osób. Gęstość zaludnienia na terenie gminy wynosi około 695 osób na kilometr kwadratowy powierzchni i jest mniejsza niż w poprzednim okresie raportowania.

Miasto zmienia swoje oblicze gospodarcze. Znaczącej redukcji uległy dawniejsze dominanty tarnogórskiej przedsiębiorczości: przemysł okołógórniczy, metalowy, odzieżowy i kolej. Ponad 80% podmiotów prowadzących działalność gospodarczą stanowią osoby fizyczne. Mimo niewielkich zasobów możliwych do wykorzystania w tym zakresie gruntów komunalnych, podejmujemy działania w celu utworzenia w naszym mieście stref gospodarczych. W grudniu 2021 roku wskaźnik bezrobocia wśród mieszkańców powiatu tarnogórskiego wyniósł 5,9% (w województwie śląskim 4,2%, a w Polsce 5,4%).

Miasto Tarnowskie Góry jest dobrze skomunikowane z regionem systemem publicznej komunikacji autobusowej i poprawiającym się systemem komunikacji kolejowej (lokalny węzeł kolejowy należy do największych w Europie i położony jest na szlaku transeuropejskim CE-65). W trakcie realizacji przez PKP PLK SA jest zadanie inwestycyjne z polegające na modernizacji linii kolejowej 131, z dostosowaniem jej do prędkości przejazdowych 140 km/h

oraz budową przystanków pasażerskich z przejściem podziemnym w rejonie Osady Jana. Linia ta wraz z odbudowywaną linią 182 stanowić będzie korytarz połączenia metropolitalnego Katowice - Tarnowskie Góry - MPL Pyrzowice.

3. Cele i kierunki interwencji określone Programem ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021

Przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych w czasie opracowywania **Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021** dokonano wyboru celów oraz kierunków interwencji dla poszczególnych obszarów interwencji. Są to:

Obszar interwencji

Klimat i powietrze

Cel

Zmniejszenie niskiej emisji

Kierunki interwencji

Zmniejszenie niskiej emisji z transportu

Zmniejszenie niskiej emisji z budynków mieszkalnych jednorodzinnych

Zmniejszenie niskiej emisji z budynków użyteczności publicznej oraz komunalnych

Cel

Kontrola nad wprowadzanymi zanieczyszczeniami do atmosfery

Kierunek interwencji

Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza

Cel

Rozwój odnawialnych źródeł energii

Kierunek interwencji

Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Cel

Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza

Kierunki interwencji

Prowadzenie monitoringu powietrza

Poprawa jakości powietrza

Obszar interwencji

Klimat akustyczny

Cel

Zapewnienie mieszkańcom dobrego klimatu akustycznego

Kierunki interwencji

Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego

Wprowadzenie monitoringu hałasu zwłaszcza na terenach zagrożonych hałasem komunikacyjnym

Minimalizacja emisji hałasu komunikacyjnego

Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym strefowania hałasu - rozgraniczania terenów o zróżnicowanej funkcji

Ograniczenie emisji hałasu pochodzącego z sektora gospodarczego

Obszar interwencji

Pola elektromagnetyczne

Cel

Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko

Kierunki interwencji

Prowadzenie monitoringu stanu środowiska pod kątem promieniowania elektromagnetycznego

Prowadzenie bazy danych o urządzeniach będących emitern promieniowania elektromagnetycznego

Obszar interwencji

Gospodarka wodno – ściekowa

Cel

Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki interwencji

Poprawa jakości wód

Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków

Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i Gospodarki
zmniejszenie zanieczyszczenia wód związkami organicznymi

Ochrona przed podtopieniami

Obszar interwencji

Gleby

Cel

Rekultywacja terenów przemysłowych

Kierunek interwencji

Polepszenie walorów ochrony środowiska glebowego terenów przemysłowych

Cel

Racjonalne użytkowanie gruntów

Kierunki interwencji

Podniesienie poziomu wiedzy rolników w zakresie ochrony i racjonalnego użytkowania gleb

Dostosowanie upraw do specyfiki gleb

Obszar interwencji

Gospodarka odpadami

Cel

Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunki interwencji

Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów

Prowadzenie monitoringu poeksploatacyjnego na zamkniętych składowiskach odpadów

Rekultywacja składowisk odpadów

Likwidacja azbestu

Wydzielenie odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych

Obszar interwencji

Zasoby przyrodnicze

Cel

Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Kierunki interwencji

Ochrona bioróżnorodności gminy

Wzrost bioróżnorodności biologicznej gminy oraz utrzymanie i kształtowanie terenów leśnych

Obszar interwencji

Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Cel

Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska

Kierunek interwencji

Ochrona przed skutkami poważnych awarii

Obszar interwencji

Edukacja ekologiczna

Cel

Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy

Kierunek interwencji

Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Tarnowskich Gór

Cele określono na podstawie analizy stanu środowiska oraz prognozowanych zmian w oparciu o obowiązujące przepisy oraz nowe wymagania prawne, a także Programy rządowe oraz regionalne dla poszczególnych komponentów środowiska. Definiując cele środowiskowe na potrzeby Programu wzięto również pod uwagę wyniki analiz stanu środowiska w gminie Tarnowskie Góry oraz specyficzne uwarunkowania jednostki samorządu terytorialnego.

W zakresie każdego celu sprecyzowano konkretne zadania, które pokazano w dalszej części opracowania. W poniższych zestawieniach zobrazowano, jak przebiegała realizacja zadań w latach 2020 – 2021.

Biorąc pod uwagę fakt, że w Programie ochrony środowiska pojawiają się zadania, których realizacja nie tylko spoczywa na Gminie Tarnowskie Góry, dane do opracowania niniejszego Raportu pochodzą nie tylko z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach i jego jednostek podległych, ale także z instytucji wymienionych na listach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji, jako jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie.

W tym celu autorzy niniejszego „Raportu...” wystosowali prośby o udzielenie informacji do wszystkich jednostek mających wpływ na realizację poszczególnych zadań, a uzyskane informacje zostały wykorzystane w Raporcie z realizacji zadań zapisanych w Programie ochrony środowiska w częściach dotyczących zadań monitorowanych.

4. Stopień realizacji zadań w latach 2020 – 2021

4.1. Klimat i powietrze

Dla obszaru interwencji jakim jest Klimat i powietrze, w *Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021* założono realizację 7 zadań własnych i 7 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących klimatu i powietrza na terenie gminy w latach 2020 – 2021, w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 1 Stan realizacji zadań własnych w zakresie klimatu i powietrza na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|--|---|
| 1 | Termomodernizacja budynków mieszkalnych komunalnych wraz z rewitalizacją terenów przyległych | <p>W 2020 roku wykonano zadania pn.:</p> <p>„Kompleksowa termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Bytomskiej, Cebuli, Mickiewicza, Wyspiańskiego w Tarnowskich Górach” za kwotę 1 573 593,20 zł. W ramach realizacji przedsięwzięcia wykonano termomodernizację budynków przy ulicy Cebuli 20, Mickiewicza 24 i Wyspiańskiego 17 w Tarnowskich Górach oraz przyłącze do c.o.</p> <p>Realizacja zadania została podzielona na dwa etapy. Łącznie obejmując 81 gospodarstw domowych.</p> <p>W roku 2020 wykonano pierwszy etap, który uwzględniał budynki mieszkalne wielorodzinne znajdujące się przy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>ul. Cebuli 20</u> – wykonano termomodernizację stropu oraz wykonano instalację centralnego ogrzewania. We wcześniejszych latach został poddany dociepleniu ścian. • <u>ul. Mickiewicza 24, 24a</u> – wykonano termomodernizację budynku, instalację centralnego ogrzewania i odgromową. Ponadto wykonano remont chodnika. • <u>ul. Wyspiańskiego 17, 17a</u> – wykonano termomodernizację budynku wraz z instalacją centralnego ogrzewania i odgromową. Ponadto wykonano remont dachu i chodnika. <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego dla projektu w wyniku modernizacji budynków mieszkalnych w ramach realizacji pierwszego etapu - osiągnięto następujące efekty ekologiczne: szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI) – 234,64 CO₂/ rok, ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej - 27,82 MWh/rok, ilość zaoszczędzonej energii cieplnej – 2809,90 GJ/rok.</p> <p>„Remont zespołu budynków mieszkalnych w obszarze Sowice wraz zagospodarowaniem otoczenia”. Celem projektu było zwiększenie efektywności energetycznej w 12 budynkach komunalnych, tym samym uzyskano poprawę powietrza na terenie miasta. Głównie dzięki temu że znajdują się one w swoistym skupisku. Nie można wykluczyć, iż niejednokrotnie do pieców na paliwo stałe trafiały różnego rodzaju odpady komunalne, co powodowało zwiększoną emisję zanieczyszczeń pyłowo-gazowych.</p> |

| | | |
|---|--|---|
| | | <p>Zatem w ramach zadania zmieniono dotychczasowe źródła ogrzewania mieszkań poprzez montaż wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania zasilanego z miejskiej sieci. W praktyce umożliwiło to 100 gospodarstwom domowym uzyskać lepszą klasę zużycia energii, przy jednoczesnej likwidacji ok. 240 „kopciuchów”.</p> <p>Dla zwiększenia efektywności działań budynki poddano termomodernizacji poprzez wykonanie, m.in. izolacji pionowej, docieplenia ścian i stropów.</p> <p>W obszarze terenu zielonego dokonano nasadzenia: 72 drzew oraz 375 krzewów, co finalnie dopełniło ekologiczny wymiar.</p> <p>W roku 2020 zakończono inwestycję, której celem była rewitalizacja dwunastu wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Grzybowej i Bocznej. Koszt zadania wyniósł około 11,7 mln zł (w tym 85% środków UE) i 10% ze środków budżetu państwa w ramach Kontraktu Terytorialnego).</p> <p>W ramach zadania zrealizowano m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rewitalizację budynków: • ul. Grzybowa 199, 201, 203, 205, 207, 209, • ul. Grzybowa 211, • ul. Grzybowa 222-224 • ul. Boczna 2, • ul. Boczna 5, • ul. Boczna 6, • ul. Boczna 7, • zagospodarowanie terenu. <p>W 2021 roku wykonano drugi etap projektu w ramach zadania „Kompleksowa termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ulicy Bytomskiej, Cebuli, Mickiewicza, Wyspiańskiego w Tarnowskich Górach” obejmujący kolejne trzy budynki przy ul. Bytomskiej 9 i 13 oraz ul. Wyspiańskiego 22, 22a. Wykonano aktualizację części kosztorysów inwestorskich, wykonanie robót termomodernizacyjnych na budynkach przy ul. Wyspiańskiego 22, 22a, Bytomskiej 9, 9a oraz Bytomskiej 13, za kwotę 218 181,88 zł. Całkowita Wartość projektu: wyniosła 2 906 927,32 zł, w tym dofinansowanie z Unii Europejskiej (Fundusz Spójności) wyniosło 2 100 086,72 zł.</p> <p>Ponadto zrealizowano zadanie pod nazwą „Termomodernizacja budynku przy ul. Piotra Skargi 3 w Tarnowskich Górach” za kwotę 240 424,93 zł.</p> |
| 2 | Termomodernizacja placówek oświatowych | <p>W okresie raportowania 2020-2021 wykonano termomodernizację dwóch obiektów użyteczności publicznej, tj.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja budynku SP Nr 9 im. Mikołaja Kopernika przy ul. Korczaka 2 w Tarnowskich Górach, za kwotę 2 905 933,51 zł. Zakres robót obejmował wykonanie: docieplenie stropu nad wejściem do budynku, docieplenie stropodachu, docieplenie zadaszeń wejść, |

| | | |
|---|---|--|
| | | <p>docieplenie ścian budynku powyżej cokołu, docieplenie ścian cokołu, modernizację instalacji c.o., wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont i docieplenie kominów. W ramach realizacji inwestycji osiągnięto następujące efekty ekologiczne: szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych – 130,756 kg CO₂, ilość zaoszczędzonej energii cieplnej – 1 160,72 GJ/rok, stopień redukcji PM 10 – 4,65 tony/rok.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja budynku SP Nr 10 przy ul. Kochanowskiego 15 w Tarnowskich Górach, za kwotę 2 682 903,81 zł. Zakres robót obejmował wykonanie: ocieplenie ścian zewnętrznych, ocieplenie stropodachów, remont i ocieplenie kominów, wymianę części stolarki okiennej i drzwiowej, remont i ocieplenie zadaszeń wejść, przebudowę wewnętrznej instalacji c.o., przebudowę instalacji wentylacji mechanicznej. W ramach realizacji inwestycji osiągnięto następujące efekty ekologiczne: szacowany roczny spadek emisji CO₂ – 124,52 kg/rok, ilość zaoszczędzonej energii cieplnej – 1 312,10 GJ/rok, stopień redukcji pyłu – 2,92 tony/rok. <p>Prace przy SP 9 to projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.</p> <p>Projekt pt. „Termomodernizacja budynku SP Nr 10 przy ul. Kochanowskiego 15 w Tarnowskich Górach” otrzymał dotację Górnos Śląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Programu działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji.</p> <p>Ponadto opracowano dokumentację projektową dla następujących zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Termomodernizacja budynku Przedszkola Nr 6 w Tarnowskich Górach” za kwotę 54 735,00 zł, • „Termomodernizacja budynku Przedszkola Nr 9 w Tarnowskich Górach” za kwotę 39 950,00 zł, • „Termomodernizacja budynku Przedszkola Nr 12 w Tarnowskich Górach” za kwotę 29 458,50 zł, • „Termomodernizacja budynku Przedszkola Nr 22 w Tarnowskich Górach” za kwotę 55 350,00 zł, • „Termomodernizacja budynku Przedszkola Nr 26 w Tarnowskich Górach” za kwotę 38 130,00 zł. |
| 3 | Dotacje celowe dla osób fizycznych na wykonanie termomodernizacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych | <p>W 2020 roku opracowany został kolejny Program ograniczenia niskiej emisji, przyjęty Uchwałą Nr XXVII/292/2020 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Programu ograniczenia niskiej emisji dla Gminy Tarnowskie Góry na lata 2021 – 2025”.</p> <p>Program zakłada coroczne dofinansowanie przez Gminę wymiany 250 kotłów na paliwo stałe na niskoemisyjne źródła ciepła, takie jak: kotły gazowe, węzły ciepłownicze, pompy ciepła oraz kotły na paliwo stałe spełniające wymagania ekoprojektu. Łączny koszt dofinansowania wyniesie 7,5 mln zł. Program dotyczy wymiany kotłów w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych.</p> |

| | | |
|---|---|---|
| | | <p>W 2020 roku zmodernizowano 115 kotłowni w kwocie 915 960,76 zł oraz docieplono 35 budynków w kwocie 367 500,00 zł.</p> <p>W ramach modernizacji kotłowni wykonano montaż:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 76 kotłów gazowych, • 28 kotłów węglowych 5 klasy emisyjności, • 5 węzłów ciepłych, • 1 pompy ciepła, • 5 kotłów na biomasę. <p>W 2021 roku zmodernizowano 218 kotłowni w kwocie 1 305 999,18 zł. W ramach modernizacji kotłowni wykonano montaż:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 160 kotłów gazowych, • 35 kotłów węglowych 5 klasy emisyjności, • 4 węzłów ciepłych, • 4 pomp ciepła, • 15 kotłów na biomasę. <p>Źródłem finansowania Programu ograniczenia niskiej emisji były: dotacje, pożyczki oraz częściowe umorzenie pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych w WFOŚiGW w Katowicach.</p> <p>Ponadto mieszkańcy uczestniczyli w Programie Czyste Powietrze, w ramach którego złożono w latach 2020 – 2021 485 wniosków, w tym na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • montaż pomp ciepła – 34 szt., • montaż kotłów gazowych – 296 szt., z tego 95 szt. obejmowało także przyłącze gazowe i wewnętrzną instalację gazową, • montaż kotła na biomasę – 36 szt., • montaż kotła węglowego 5. Klasy emisyjności – 54 szt., • montaż kotła olejowego – 1 szt., • montaż ogrzewania elektrycznego – 5 szt., • montaż węzła ciepłego – 6 szt., • docieplenie przegród zewnętrznych – 155 szt. o łącznej powierzchni 40 166,60 m², • wymiana stolarki okiennej i drzwiowej – 119 szt., • montaż wentylacji mechanicznej – 26 szt., • instalację mikroinstalacji fotowoltaicznej – 45 szt. |
| 4 | Modernizacja, remont, zmiana nawierzchni, przebudowa dróg, budowa nowych dróg | <p>W 2020 roku realizowano zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Rozbudowa układu drogowego ul. Strzelecka, Stalmacha w Tarnowskich Górach – II etap” za kwotę 1 151 743,70 zł, w tym dofinansowanie z Górnośląsko - Zagłębiowskiej Metropolii w kwocie 490 567,00 zł, • „Rozbudowa ulic Sobieskiego i Opolskiej w Tarnowskich Górach” za kwotę 417 989,51 zł, w tym dofinansowanie |

| | | |
|--|--|---|
| | | <p>z Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie 192 257,05 zł.</p> <p>Opracowano także dokumentację projektową dla zadania „Rozbudowa układu drogowego w rejonie ulic Wajdy, Stalmacha, Łukowej i Opolskiej w Tarnowskich Górach – dokumentacja projektowa” za kwotę 93 500,00 zł.</p> <p>Ponadto zrealizowano zadanie pn.: „Rewaloryzacja zabytkowego po górniczego Parku Miejskiego w Tarnowskich Górach przy ulicy Bałtyckiej” w ramach budowy ulicy Bałtyckiej za kwotę 608 447,48 zł.</p> <p>W 2021 roku realizowano zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Rozbudowa układu drogowego ulica Strzelecka, Stalmacha w Tarnowskich Górach – etap II”, za kwotę 427 491,35 zł, • „Rozbudowa ulic Sobieskiego i Opolskiej w Tarnowskich Górach”, za kwotę 2 162 966,13 zł, z tego dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 1 026 840,20 zł oraz Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 1 063 855,09 zł, • „Rozbudowa układu drogowego w rejonie ulic: Górnicza, Bonkowskiego, Zamkowa, Nowaka, Gliwicka w Tarnowskich Górach” za kwotę 2 790 182,10 zł, z tego dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 2 601 000,00 zł, • „Budowa chodnika przy ulicy Saperów w Tarnowskich Górach” za kwotę 185 014,03 zł, • „Rozbudowa ulic: Wiejska i Sielanka w Tarnowskich Górach – II etap” za kwotę 122 368,30 zł • „Rozbudowa ulic Torowej i Nowej w Tarnowskich Górach – III etap” za kwotę 248 832,77 zł. • Ponadto rozpoczęto wykonanie zadania „Rozbudowa układu drogowego w rejonie ulic: Królika, Szymały, Dolna, Lewka w Tarnowskich Górach”. Poniesiono wydatki w kwocie 846 617,98 zł. <p>Zlecono także opracowanie dokumentacji projektowej dla następujących zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Rozbudowa układu drogowego ulic Cicha, Prosta, Skośna, Rudna w Tarnowskich Górach” za kwotę 37 822,50 zł, • „Rozbudowa układu drogowego ulic Piastowska, Miarki, Kaczyniec, Nałkowskiej, Ligonja, Lompy, św. Jacka w Tarnowskich Górach” za kwotę 46 420,20 zł, • „Budowa ulicy Sielanka w Tarnowskich Górach” za kwotę 39 114,00 zł, • „Budowa łącznika pomiędzy ulicami Fińską i Pomorską w Tarnowskich Górach” za kwotę 29 500,00 zł • „Budowa drogi - łącznik pomiędzy ulicami Skowronków i Żeromskiego w Tarnowskich Górach” za kwotę 27 675,00 zł |
|--|--|---|

| | | |
|---|--|--|
| | | <ul style="list-style-type: none"> „Budowa chodnika przy ulicy Staffa w Tarnowskich Górach” za kwotę 49 200,00 zł. <p>W 2021 roku przekazano także pomoc finansową dla Powiatu Tarnogórskiego w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadania pod nazwą „Rozbudowa ulicy Powstańców Śląskich w Tarnowskich Górach” w wysokości 1 381 800,00 zł.</p> |
| 5 | Przeprowadzenie kontroli w gospodarstwach indywidualnych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach, kontrole w ogrodach przydomowych i rodzinnych ogródkach działkowych w zakresie przestrzegania spalania odpadów na otwartej przestrzeni, kontrole w zakresie przestrzegania obowiązku usuwania zanieczyszczeń dróg spowodowanych przez pojazdy opuszczające place budów | <p>W 2020 roku przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> 50 kontroli palenisk domowych, w 8 przypadków stwierdzono uchybienia, 28 kontroli spalania pozostałości roślinnych na otwartej przestrzeni, w 25 przypadkach stwierdzono uchybienia, 4 kontrole w zakresie przestrzegania obowiązku usuwania zanieczyszczeń dróg spowodowanych przez pojazdy opuszczające place budów, w 2 przypadkach stwierdzono uchybienia. <p>W 2021 roku przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> 154 kontrole palenisk domowych, w 23 przypadkach stwierdzono uchybienia, 18 kontroli spalania pozostałości roślinnych na otwartej przestrzeni, w 17 przypadkach stwierdzono uchybienia, 7 kontroli w zakresie przestrzegania obowiązku usuwania zanieczyszczeń dróg spowodowanych przez pojazdy opuszczające place budów, w 3 przypadkach stwierdzono uchybienia |
| 6 | Budowa i organizacja tras rowerowych | <p>W 2021 roku zawarto umowy z wykonawcami na projektowanie i budowę systemu tras rowerowych oraz centrum przesiadkowego pn.: „Rozbudowa centrum przesiadkowego wraz z budową infrastruktury rowerowej w mieście Tarnowskie Góry”.</p> <p>W ramach rozbudowy centrum przesiadkowego powstanie: parking typu park&ride na ok. 200 miejsc parkingowych dla samochodów osobowych, zatoka autobusowa, 6 miejsc postojowych dla pojazdów osobowych o napędzie elektrycznym wraz ze stacjami szybkiego ładowania, parking typu bike&ride z 100 zadaszonych miejsc postojowych dla rowerów z punktem ładowania rowerów elektrycznych oraz jezdnie manewrowe.</p> <p>Budowa 28,2 km liniowej infrastruktury rowerowej obejmie: budowę dróg dla rowerów o długości ok. 11,5 km, dróg dla rowerów i pieszych o łącznej długości ok. 6,2 km, pasów dla rowerów o łącznej długości ok. 1,5 km, odcinków istniejących jezdni ok. łącznej długości ok. 9,0 km (prowadzenie rowerów w ruchu ogólnym, w tym kontraruch) oraz budowę tunelu pieszorowerowego o łącznej długości ok. 146 m.</p> <p>Wartość całkowita projektu wynosi 57 235 524,84 zł, w tym dofinansowanie Unii Europejskiej: 48 650 196,09 zł (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020).</p> <p>Okres realizacji projektu: 20.12.2018 r. – 30.06.2023 r.</p> <p>Na opracowanie dokumentacji projektowej dla pierwszej części zadania wydatkowano środki w wysokości 404 921,04 zł, z tego środki w wysokości 344 182,88 zł stanowiły dofinansowanie ze</p> |

| | | |
|---|--|---|
| | | środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. |
| 7 | Propagowanie odnawialnych źródeł energii | <p>W 2020 roku poniesiono wydatki na koordynatora projektu pn.: „Odnawialne źródła energii poprawą jakości środowiska naturalnego na terenie Gmin Partnerskich; Tarnowskie Góry, Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Krupski Młyn, Kuźnia Raciborska, Nędza, Lelów, Psary, Sośnicowice, Tworóg” w wysokości 22 937,04 zł, z kolei w 2021 roku na ten cel wydatkowano środki w wysokości 45 874,08 zł.</p> <p>W ramach realizacji ww. przedsięwzięcia w 2019 roku Gmina otrzymała dofinansowanie do projektu w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz poniesiono wydatki za usługi świadczone przez biegłego w celu wyboru wykonawcy montażu paneli fotowoltaicznych. Projekt realizowany będzie wraz z gminami partnerskimi i zakłada wykonanie 3598 instalacji OZE w prywatnych budynkach jednorodzinnych należących do mieszkańców Gmin Partnerskich. Na terenie Gminy Tarnowskie Góry realizowane będzie 1045 instalacje OZE w tym: 634 instalacji fotowoltaicznych, 143 szt. instalacji solarnych, 202 szt. powietrznych pomp ciepła c.o. wraz z c.w.u. i 66 szt. kotłów na biomasę.</p> <p>W 2021 roku zamontowano kotły na pellet, których odbiór przeprowadzono w 2022 roku. Montaż instalacji fotowoltaicznych rozpoczął się w 2021 roku, planowany termin zakończenia ww. montażu to połowa 2022 roku.</p> <p>Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.</p> <p>Całkowita wartość projektu to blisko 70 mln zł. Dla Gminy Tarnowskie Góry to kwota 21 661 935,36 zł, gdzie dofinansowanie wynosi 16 323 937,20 zł (dofinansowanie UE: 13 765 568,80 zł, krajowe środki budżetu państwa: 2 558 368,40 zł).</p> <p>Okres realizacji projektu: 31.08.2020 r. – 30.06.2022 r.</p> <p>Ponadto propagowanie odnawialnych źródeł energii prowadzone było w ramach Programu ograniczenia niskiej emisji oraz Programu Czyste Powietrze, w ramach których złożono wnioski na montaż pomp ciepła, kotłów na biomasę oraz mikroinstalacji fotowoltaicznych.</p> |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

Tabela 2 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie klimatu i powietrza na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|-----------------------------------|---|
| 1 | Prowadzenie monitoringu powietrza | <p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska</p> <p>Na terenie gminy Tarnowskie Góry w okresie raportowania badania monitoringowe powietrza prowadzone były na manualnej stacji pomiarowej w Tarnowskich Górach przy ul. Litewskiej. Na stacji tej prowadzony był pomiar pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz</p> |

| | | |
|---|--|---|
| | | <p>badania stężeń arsenu, benzo(a)pirenu, kadmu, niklu i ołowiu w pyłe zawieszonym PM10.</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne dla pyłu zawieszonego PM10 w celu ochrony zdrowia ludzi obejmują poziom dopuszczalny stężeń średnich rocznych $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ oraz dobowy poziom dopuszczalny wraz z dopuszczalną częstością przekraczania wynoszącą 35 dni dla stężeń dobowych przekraczających $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W okresie raportowania stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 na stacji w Tarnowskich Górach nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego wynoszącego $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i wyniosły odpowiednio w 2020 roku $28,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a w 2021 roku - $28 \mu\text{g}/\text{m}^3$.</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne dla pyłu zawieszonego PM2,5 w celu ochrony zdrowia ludzi obejmują poziom dopuszczalny stężeń średnich rocznych na poziomie $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$.</p> <p>Kryterium klasyfikacyjnym dla benzo(a)pirenu w celu ochrony zdrowia ludzi jest poziom docelowy $1 \text{ ng}/\text{m}^3$ w roku kalendarzowym.</p> <p>Na stacji pomiarowej w okresie raportowania wystąpiły następujące przekroczenia stężeń dopuszczalnych i docelowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poziom dopuszczalny średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM10 ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) w 2021 roku został przekroczony 39 razy (w 2020 było to 30 dni), • wartość średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 w 2021 roku przekroczyła poziom $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i wynosiła $21 \mu\text{g}/\text{m}^3$. (w 2020 roku było to $19,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$), • poziom docelowy benzo(a)pirenu w 2020 roku wyniósł $4,4 \text{ ng}/\text{m}^3$, a w 2021 roku – $3,4 \text{ ng}/\text{m}^3$. |
| 2 | Kontrola podmiotów gospodarczych emitujących zanieczyszczenia do powietrza | <p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania przeprowadzono kontrole zaplanowane i interwencyjne u podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy Tarnowskie Góry:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 kontrole w zakresie przestrzegania postanowień pozwoleń na emisję gazów i pyłów do powietrza, • 2 kontrole przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego, • 1 kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom. |
| 3 | Monitoring zanieczyszczeń zwałowiska odpadów niebezpiecznych po Zakładach Chemicznych w Tarnowskich Górach | Informacje w tym zakresie wpisano w pozycji nr 2 Tabeli nr 9. |
| 4 | Uzgodnienie i wydawanie pozwoleń na emisję zanieczyszczeń do atmosfery | <p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach</p> <p>W okresie raportowania Starosta Tarnogórski wydał 4 pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza. Według stanu na koniec 2021 roku na terenie gminy Tarnowskie Góry 5 podmiotów posiada aktualne pozwolenia emisyjne w tym zakresie. 1 podmiot posiada pozwolenie zintegrowane.</p> |

| | | |
|---|---|---|
| 5 | Modernizacja i rozszerzenie zasięgu sieci gazowej gminy Tarnowskie Góry | <p>Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o. o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze</p> <p>W okresie raportowania dokonano modernizacji i remontu sieci gazowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2020 roku – 4 odcinki niskiego ciśnienia o łącznej długości 683,4 mb, 16 przyłączy o długości 123,7 mb, • w 2021 roku – 1 odcinek średniego ciśnienia o długości 6,3 mb, 3 odcinki niskiego ciśnienia o łącznej długości 619,2 mb, 7 przyłączy o długości 131,1 mb. <p>W zakresie rozbudowy sieci gazowej w okresie raportowania wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2020 roku – 8 666,0 mb sieci średniego ciśnienia, 1 002,1 mb sieci niskiego ciśnienia, 325 przyłączy na sieci średniego ciśnienia o łącznej długości 2 337,7 mb oraz 58 przyłączy na sieci niskiego ciśnienia o łącznej długości 320,2 mb, • w 2021 roku – 5 495,9 mb sieci średniego ciśnienia, 309 przyłączy na sieci średniego ciśnienia o łącznej długości 2 206,1 mb oraz 33 przyłącza na sieci niskiego ciśnienia o łącznej długości 511,4 mb |
| 6 | Modernizacja, remont, wymiana nawierzchni, przebudowa dróg, budowa nowych dróg | <p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach</p> <p>W roku 2020 przeprowadzono bieżące remonty dróg na kwotę 454 920,00 zł, z kolei w 2021 roku wydatkowano środki w wysokości 1 571 220,00 zł.</p> <p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania nie dokonano modernizacji, remontu, ani przebudowy drogi wojewódzkiej nr 908.</p> <p>Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach</p> <p>W okresie raportowania zrealizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • remont nawierzchni chodników w ciągu ul. Kościelnej, ul. Witosa, ul. Grodzkiej / Skłodowskiej, ul. Witosa, ul. Słowackiego, • przebudowę ul. Powstańców Śląskich w Tarnowskich Górach, • modernizację nawierzchni bitumicznej jezdni ul. Piłsudskiego wraz z rondem im. Ranoška oraz ul. Bytomskiej do ronda im. Blachnickiego, • modernizację nawierzchni bitumicznej jezdni ul. Wyspiańskiego od skrzyżowania z ul. Wyszyńskiego do ul. Cebuli, • modernizację nawierzchni bitumicznej jezdni ul. Witosa |
| 7 | Modernizacja i rozszerzenie zasięgu systemu zaopatrzenia w ciepło gminy Tarnowskie Góry | <p>Veolia Południe Sp. z o.o.</p> <p>W okresie raportu sieci które były wybudowane i wyremontowane oraz zmodernizowane miały długości:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2020 roku - 3 673,92 mb – koszt poniesiony 3 599 257,80 zł • w 2021 roku - 1 462,81 mb, koszt 2 201 614,38 zł. |

| | | |
|--|--|--|
| | | <p>Na koniec 2021 roku aktualna długość sieci na terenie Gminy Tarnowskie Góry wynosiła – 779 583 mb (w tym sieci magistralne 152 453 mb, sieć rozdzielcza i przyłącza 62 713 mb).</p> <p>Aktualna liczba odbiorców na terenie Gminy Tarnowskie Góry to 681</p> <p>W okresie 2020-2021 Spółka prowadziła współpracę w Tarnogórskim Centrum Kultury w ramach projektu sadzenia roślin miododajnych.</p> |
|--|--|--|

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

4.2. Klimat akustyczny

Dla obszaru interwencji jakim jest Klimat akustyczny, w *Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021* założono realizację 2 zadań własnych oraz 4 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących klimatu akustycznego na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021, w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 3 Stan realizacji zadań własnych w zakresie klimatu akustycznego na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|---|---|
| 1 | Modernizacja remont, wymiana nawierzchni, przebudowa dróg, budowa nowych dróg gminnych | Zrealizowane działania opisano w pozycji 4 Tabeli nr 1. |
| 2 | Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożenia hałasem (rozgraniczenie terenów o zróżnicowanej funkcji) | W okresie raportowania przyjęto tylko 1 zmianę obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego, w której nie uwzględniano zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożenia hałasem. |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

Tabela 4 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie klimatu akustycznego na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|--|---|
| 1 | Kontrola dróg krajowych i wojewódzkich w zakresie emitowanego hałasu | <p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania Zarządca dróg krajowych nie wykonywał pomiarów klimatu akustycznego w otoczeniu drogi krajowe nr 11 i nr 78.</p> <p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania Zarządca dróg wojewódzkich nie wykonywał pomiarów klimatu akustycznego w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 908.</p> |
| 2 | Modernizacja, remont, wymiana nawierzchni, przebudowa dróg, budowa nowych dróg | Zrealizowane działania opisano w pozycji 6 Tabeli nr 2. |

| | | |
|---|--|---|
| 3 | Realizacja zieleni izolacyjnej | <p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach</p> <p>Nie dokonywano nowych nasadzeń w ciągu dróg krajowych na terenie gminy.</p> <p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach</p> <p>Nie dokonywano nowych nasadzeń w ciągu drogi wojewódzkiej na terenie gminy.</p> <p>Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach</p> <p>W okresie raportowania dokonano nowych nasadzeń przy drogach powiatowych w ilości 90 sztuk drzew.</p> |
| 4 | Ochrona mieszkańców przed hałasem z instalacji przemysłowych przez wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu | <p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska</p> <p>W 2021 roku na terenie gminy Tarnowskie Góry, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, przeprowadził w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska pomiary hałasu kolejowego. Pomiary zostały wykonane w 2 punktach pomiarowych, zlokalizowanych w rejonie linii kolejowych nr 131 i 127. W punkcie zlokalizowanym w rejonie posesji z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, przy ul. Św. Jana (dzielnica Osada Jana) stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu w środowisku odpowiednio o 2,8 dB dla pory dnia oraz 7,0 dB dla pory nocy.</p> <p>Ponadto w 2021 roku na terenie gminy Tarnowskie Góry przeprowadzone zostały pomiary hałasu przemysłowego generowanego przez 3 podmiotu gospodarcze. Dla jednego z nich, zlokalizowanego przy ul. Gliwickiej, w obu punktach pomiarowych stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych emisji hałasu w porze dnia o 6,7 dB i 0,7 dB oraz dla pory nocy o 10,3 dB i 4,7 dB.</p> <p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach</p> <p>W okresie raportowania Starosta Tarnogórski nie wydał żadnej decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu emitowanego do środowiska.</p> |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

4.3. Pola elektromagnetyczne

Dla obszaru interwencji jakim są pola elektromagnetyczne, w *Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021* założono realizację 2 zadań monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących pól elektromagnetycznych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021, w zakresie zadań monitorowanych.

Tabela 5 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie pól elektromagnetycznych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|---|--|
| 1 | Ochrona mieszkańców gminy przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne | <p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach</p> <p>W 2020 roku Starosta przyjął 2 zgłoszenia instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne oraz 10 zgłoszeń zmian w istniejących już instalacjach.</p> <p>W 2021 roku Starosta przyjął 2 zgłoszenia instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne oraz 12 zgłoszeń zmian w istniejących już instalacjach.</p> <p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania przeprowadzono 2 kontrole (11 instalacji) instalacji zlokalizowanych na terenie gminy Tarnowskie Góry w zakresie pól elektromagnetycznych.</p> |
| 2 | Pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych na terenie zabudowy mieszkaniowej w Tarnowskich Górach | <p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska</p> <p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach w 2021 roku w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie miasta Tarnowskie Góry, przeprowadził pomiary okresowe (monitoringowe) promieniowania elektromagnetycznego w jednym punkcie pomiarowym, zlokalizowanym przy ul. Morcinka. Uzyskana wartość pomiarowa wyniosła <0,7 V/m, tym samym pomiar monitoringowy nie wykazał przekroczenia dopuszczalnych poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku dla badanego zakresu częstotliwości od 80 MHz do 60 GHz, o wartości minimalnej 28 V/m.</p> <p>Ponadto zgodnie z danymi zawartymi Rejestrze zawierającym informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych na podstawie pomiarów innych niż monitoringowe, w granicach miasta Tarnowskie Góry nie wykazano występowania takich terenów.</p> |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

4.4. Gospodarka wodno – ściekowa

Dla obszaru interwencji jakim jest gospodarka wodno – ściekowa, w *Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021* założono realizację 11 zadań własnych oraz 8 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021, w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 6 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|---|--|
| 1 | Konserwacja rowów melioracyjnych odprowadzających wody z terenów rolnych stanowiących własność gminy | Wykonano 2 krotną konserwację rowów melioracyjnych w każdym roku 2020 i 2021, a coroczna składka członkowska Gminy dla Miejskiej Spółki Wodnej w 2020 i 2021 wynosiła po 24 tys. złotych. |
| 2 | Bieżąca konserwacja rowów odprowadzających wody opadowe po wylotach gminnych kanalizacji | W 2020 roku na bieżącą konserwację rowów odprowadzających wody opadowe po wylotach gminnych kanalizacji wydatkowano środki w wysokości 69 795,23 zł, z kolei w 2021 roku na ten cel wydatkowano 69 865,09 zł. |
| 3 | Propagowanie dobrych praktyk rolniczych wśród rolników | W okresie raportowanym realizowano mniej działań w tym zakresie ze względu na COVID 19. W związku z tym nie zorganizowano spotkań, ale konsultowano się w razie potrzeby z rolnikami telefonicznie. |
| 4 | Dotacje celowe do budowy lub przebudowy przyłączy kanalizacyjnych będących własnością osób fizycznych | Gmina prowadziła dofinansowania do inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie budowy lub przebudowy przyłączy kanalizacyjnych. W 2020 roku udzielono 33. dotacji do podłączenia do sieci kanalizacyjnej, na łączną kwotę 62 392,26 zł, z kolei w 2021 roku udzielono 3 dotacji do podłączenia do sieci kanalizacyjnej na łączną kwotę w wysokości 6 464,75 zł. |
| 5 | Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych | Gmina prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych i komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej. Ewidencja prowadzona jest w formie tabelarycznej z wyszczególnieniem lokalizacji zbiornika / oczyszczalni, typu/rodzaju oczyszczalni oraz częstotliwości wywozu. Na koniec 2020 roku na terenie gminy było 347 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 900 zbiorników bezodpływowych. Na koniec 2021 roku na terenie gminy było 357 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 960 zbiorników bezodpływowych. |
| 6 | Kontrola w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych | W 2020 r. przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych, w ramach której stwierdzono uchybienia. W 2021 r. przeprowadzono 3 kontrole w tym zakresie, w 2 przypadkach stwierdzono uchybienia. |

| | | |
|---|---|---|
| | | W zakresie przydomowych oczyszczalni ścieków kontrole przeprowadzone są na podstawie przedkładania przez właścicieli instalacji dokumentów w postaci umów, faktur bądź rachunków, kart wywozu lub kart przekazania odpadu potwierdzających sposób pozbywania się komunalnych osadów ściekowych z nieruchomości oraz sprawozdań firm wywożących ścieki przedkładanych do Urzędu. |
| 7 | Ujmowanie w nowych/aktualizowanych mpzp sposobów eliminacji zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych, jak również odprowadzania i gromadzenia wód opadowych | W okresie raportowania przyjęto tylko 1 zmianę obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego, w której nie uwzględniano informacji o sposobach eliminacji zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych, jak również odprowadzania i gromadzenia wód opadowych. |
| 8 | Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ramach realizacji projektu pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Tarnowskich Górach - IV Faza” oraz zadań uzupełniających | <p>W 2020 roku wykonano koncepcję pn.: „Zarzurowanie rzeki Stoły na odcinku przebiegającym w rejonie ul. Parkowej wraz z odwodnieniem terenów przyległych”. Wydatkowano środki w wysokości 30 000,00 zł.</p> <p>Ponadto realizowania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Tarnowskich Górach – III faza – Działania uzupełniające” – wydatkowano środki w wysokości 1 672,50 zł za nadzór autorski nad budową kanalizacji sanitarnej w ulicy Opatowickiej, • „Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w Tarnowskich Górach” – wydatkowano środki w wysokości 1 549 109,13 zł na roboty budowlane oraz nadzór inwestorski nad budową w ulicy Opatowickiej i Biskupka, • „Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicy Cmentarnej” – 212 807,22 zł, • „Opracowanie dokumentacji projektowej kanalizacji sanitarnej – Zadanie projektowe nr 2” – wydatkowano środki w wysokości 48 585,00 zł na dokumentację projektową kanalizacji w ulicy Pastuszki, • „Opracowanie dokumentacji projektowej kanalizacji sanitarnej – Zadanie projektowe nr 3” - wydatkowano środki w wysokości 70 577,00 zł na koncepcję dokumentacji projektowej kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ulicy Raclawickiej/Wyszyńskiego, koncepcję dokumentacji projektowej kanalizacji sanitarnej w ulicy Siwcowej, dokumentację projektową kanalizacji sanitarnej w ulicy Starowapiennej/Tuwima. <p>W 2021 roku realizowano zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicy Cmentarnej” – 1 081 694,54 zł, w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych za nadzór inwestorski, przyłącze elektroenergetyczne oraz roboty budowlane, |
| 9 | Budowa kanalizacji – działania nieobjęte projektem w ramach POIiŚ | |

| | | |
|----|--|--|
| | | <ul style="list-style-type: none"> • „Budowa kanalizacji ogólnospławnej w rejonie ul. Królowej Jadwigi – etap III ul. Jana Kazimierza” - 615 074,60 zł, w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych za nadzór inwestorski oraz roboty budowlane, • „Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Tarnowskich Górach – III Faza – działania uzupełniające” – wydatkowano 922,50 zł na nadzór autorski nad budową kanalizacji sanitarnej w ulicy Opatowickiej, • „Opracowanie dokumentacji projektowej kanalizacji sanitarnej – Zadanie projektowe nr 3” – wykonanie dokumentacji projektowej kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Tolstoja oraz ul. Siwcowej w Tarnowskich Górach za kwotę 221 383,00 zł, • „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Zgrzebnioła w Tarnowskich Górach” – kwota 217 199,10 zł, w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na nadzór inwestorski oraz roboty budowlane, • „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Grodzkiej w Tarnowskich Górach” – 137 256,14 zł, w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych za nadzór inwestorski oraz roboty budowlane, • „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Spacerowej w Tarnowskich Górach” – 12 000,00 zł, w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych za nadzór inwestorski oraz roboty budowlane w toku, • „Przebudowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Gruźelki w Tarnowskich Górach” – kwota 46 740,00 zł za opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego dla budowy sieci kanalizacyjnej, • „Usługa nadzoru inwestycyjnego dla budowy kanalizacji w Tarnowskich Górach” za kwotę 48 683,40 zł – nadzór inwestorski nad budową kanalizacji przy ul. Starowapiennej / Starotarnowskiej. <p>Ponadto zrealizowano remont dwóch wylotów kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Solskiego i Górnej w Tarnowskich Górach za kwotę 156 825,00 zł,</p> |
| 10 | Oczyszczanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni zanieczyszczonych należących do gminy | <p>Wszystkie wody opadowe i roztopowe są wstępnie oczyszczane w wpuszcie deszczowym. Część wód deszczowych trafia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • do kanału ogólnospławnego i kierowana jest wraz z ściekami bytowymi na oczyszczalnię ścieków, • część bezpośrednio do odbiornika rzeki lub cieku, • a część jest podczyszczana w separatorze i docelowo trafia także do odbiornika rzeki lub cieku. <p>Gmina Tarnowskie Góry w okresie raportowym ponosiła koszty za odprowadzanie wód deszczowych z powierzchni dróg.</p> <p>w 2020 roku</p> |

| | | |
|----|--|--|
| | | <ul style="list-style-type: none"> opłata za odprowadzenie wód deszczowych i roztopowych z powierzchni dróg gminnych do kanalizacji deszczowej będącej w posiadaniu PWiK sp. z o.o. 1 783 772,14 zł, <p>w 2021 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> opłata za odprowadzenie wód deszczowych i roztopowych z powierzchni dróg gminnych do kanalizacji deszczowej będącej w posiadaniu PWiK sp. z o.o. 1.783.774,70 zł. |
| 11 | Budowa nowych zbiorników retencjonujących wody deszczowe | <p>W 2020 roku pokryto koszty bieżącego utrzymania zbiornika retencyjnego przy ulicy Wielkopolskiej w kwocie 7 769,52 zł, z kolei w 2021 roku na ten cel wydatkowano środki w wysokości 5 232,00 zł.</p> <p>Ponadto w 2021 roku wydatkowano środki w wysokości 69 987,00 zł na opracowanie „Analizy i projektu możliwości zwiększenia retencji terenów zurbanizowanych”.</p> |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

Tabela 7 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|---|--|
| 1 | Przedsięwzięcia związane z ochroną wód (zarybianie, wykaszanie trawy wokół zbiorników, cieków wodnych, rowów przydrożnych) | <p>Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach</p> <p>W ramach systematycznej konserwacji rzek i cieków Zarząd Zlewni w Opolu wykonał w 2020 roku konserwację cieku Stoła w km 14+540 – 26+950 za kwotę 117 165,40 zł. W 2021 roku wykonano konserwację cieku Pniowieckiego w km 0+000 – 2+650 za kwotę 18509,04 zł, konserwację cieku Stoła w km 14+540 – 26+950 za kwotę 149 412,10 zł oraz udrożnienie koryta cieku Stoła w km 24+500 – 24+600 za kwotę 122 530,99 zł.</p> |
| 2 | Kontynuacja realizacji zadania pt. „Ochrona GZWP 330-Gliwice, poprzez kompleksowe unieszkodliwianie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry ”w Tarnowskich Górach w likwidacji | Opisano w pozycji nr 2 Tabeli nr 9. |
| 3 | Uzgadnianie, opiniowanie, weryfikacja i wydawanie pozwoleń wodnoprawnych | <p>Z uwagi na zmianę przepisów i wprowadzenie nowej ustawy Prawo wodne, kompetencje w zakresie wydawania pozwoleń wodnoprawnych przeszły na odpowiednie jednostki Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.</p> <p>W okresie raportowym Nadzór Wodny Tarnowskie Góry prowadził dwa postępowania w sprawie pozwoleń wodnoprawnych.</p> |

| | | |
|---|--|--|
| | | <p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 kontrole przestrzegania warunków dotyczących wprowadzania ścieków do wód lub ziemi, • 1 kontrole przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów ścieków przemysłowych zawierających substancje szkodliwe dla środowiska wodnego, • 2 kontrole w zakresie przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych. |
| 4 | <p>Monitoring wód powierzchniowych i podziemnychz terenu gminy Tarnowskie Góry</p> | <p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska</p> <p><i>Wody powierzchniowe</i></p> <p>Przez teren Tarnowskich Gór przepływają 3 jcwp: Stoła od źródła do Kanara, Drama do Grzybowickiego Potoku włącznie oraz niewielkim źródłowym fragmentem w południowej części gminy - Szarlejka.</p> <p>Punkty pomiarowo kontrolne, które są zlokalizowane na podanych jcwp nie znajdują się na terenie Tarnowskich Gór, lecz na obszarze pobliskich gmin.</p> <p>W 2020 roku prowadzono monitoring operacyjny na dla ww. jednolitych części wód powierzchniowych.</p> <p>Dla jcwp Stoła od źródła do Kanara prowadzono monitoring substancji priorytetowych, gdzie stwierdzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla niklu i jego związków – średnie stężenie na poziomie 4,9 µg/l, przy maksymalnym stężeniu wynoszącym 9,8 µg/l, co spowodowało zakwalifikowanie tych wód do klasy >1, • dla ołowiu i jego związków - średnie stężenie na poziomie 6,4 µg/l, przy maksymalnym stężeniu wynoszącym 15,6 µg/l, co spowodowało zakwalifikowanie tych wód do klasy >1, • dla kadmu i jego związków - średnie stężenie na poziomie 16,69 µg/l, przy maksymalnym stężeniu wynoszącym 97,42 µg/l, co spowodowało zakwalifikowanie tych wód do klasy >1. <p>Dla jcwp Drama do Grzybowickiego Potoku włącznie prowadzono monitoring innych substancji zanieczyszczających, gdzie stwierdzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla trichloroetyleny – średnie stężenie na poziomie 3,67 µg/l, co spowodowało zakwalifikowanie tych wód do klasy 1, • dla tetrachloroetyleny - średnie stężenie na poziomie 0,76 µg/l, co spowodowało zakwalifikowanie tych wód do klasy 1. <p>Dla jcwp Szarlejka prowadzono monitoring substancji priorytetowych, gdzie stwierdzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla niklu i jego związków – średnie stężenie na poziomie 4,4 µg/l, przy maksymalnym stężeniu wynoszącym 7,1 |

| | | |
|--|--|--|
| | | <p>µg/l, co spowodowało zakwalifikowanie tych wód do klasy >1,</p> <ul style="list-style-type: none"> dla ołowiu i jego związków - średnie stężenie na poziomie 1 µg/l, przy maksymalnym stężeniu wynoszącym 3,5 µg/l, co spowodowało zakwalifikowanie tych wód do klasy 1, dla kadmu i jego związków - średnie stężenie na poziomie 0,038 µg/l, przy maksymalnym stężeniu wynoszącym 0,3 µg/l, co spowodowało zakwalifikowanie tych wód do klasy 1, dla rtęci - średnie stężenie na poziomie 0,021 µg/l, co spowodowało zakwalifikowanie tych wód do klasy 1. <p>Dla żadnej z jednolitej części wód powierzchniowych nie wskazano jej oceny ani klasy pod względem fizykochemicznych, z uwagi na prowadzenie monitoringu operacyjnego a nie diagnostycznego.</p> <p>Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2021, poz. 1475), klasyfikacja badanych w roku 2021 elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych oraz wskaźników stanu chemicznego będzie dokonana w 2022 roku, tak więc nie była dostępna w czasie opracowywania niniejszego raportu.</p> <p><i>Wody podziemne</i></p> <p>Gmina Tarnowskie Góry zlokalizowana jest na obszarze Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 110, 111 i 128. W roku 2020 wykonana została kompleksowa ocena stanu wskazanych JCWPd, na podstawie wyników badań realizowanych w 2019 roku (ocena wykonywana co 4 lata). Stan chemicznych wszystkich JCWPd był dobry, z kolei stan ilościowy oraz ogólny tylko w przypadku JCWPd nr 111 był słaby.</p> <p>W 2020 roku na terenie gminy Tarnowskie Góry prowadzono badania monitoringowe wód podziemnych, w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> w punkcie sieci krajowej Nr 902 Repty wody zakwalifikowano do III klasy jakości, w punkcie sieci krajowej Nr 1704 Tarnowskie Góry wody zakwalifikowano do II klasy jakości. <p>W roku 2021 na terenie gminy Tarnowskie Góry prowadzono badania monitoringowe wód podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> w punkcie sieci krajowej: Nr 902 Repty, w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych, gdzie ocenę końcową ustalono dla wód jako klasa III; w punktach sieci badawczej trichloroetenu i tetrachloroetenu: PT-2A, PT-8, Elektrocarbon, PT-6A, 82 Staszic, Chemet, Koehler, Tagor, TEX-Company, Faser. <p>Monitoring badawczy trichloroetenu i tetrachloroetenu na terenie gminy Tarnowskie Góry obejmował badania utworów triasowych GZWP 327 Lubliniec-Myszków i 330 Gliwice pod kątem zanieczyszczenia substancjami chlorowcoorganicznymi.</p> |
|--|--|--|

| | | |
|---|--|---|
| | | <p>Analiza wyników badań, wykonanych jesienią 2021 roku w ramach monitoringu badawczego trichloroetenu i tetrachloroetenu w powiecie tarnogórskim wykazała:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stężenia trichloroetyleny w wodach podziemnych, osiągały wartości od <0,6 do 150,0 µg/l przy wartości granicznej dla dobrego stanu wód podziemnych 50 µg/l; w roku 2021 przekroczenie norm środowiskowych dla trichloroetyleny odnotowano w 2 punktach pomiarowych: w studni Koehler (150,0 µg/l) oraz Tagor (51,0 µg/l); • stężenia tetrachloroetyleny w wodach podziemnych mieściły się w przedziale od <0,4 do 78,0 µg/l; wartość graniczna 50 µg/l przekroczona została w 1 punkcie pomiarowym - studni zakładowej Chemet (78,0 µg/l). |
| 5 | Remont i modernizacja obiektów hydrotechnicznych oraz wykonanie regulacji cieków z obrębu gminy | <p>Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach</p> <p>Brak obiektów hydrotechnicznych będących w administracji PGW WP na terenie gminy.</p> |
| 6 | Rozwój oraz modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy. Wymiana rur wodociągowych zawierających azbest (do 2032 roku) | <p>Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o.</p> <p>W 2020 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizację sieci wodociągowej wraz z przyłączeniami w ulicy Powstańców Śląskich 604 500,00 zł • modernizację sieci wodociągowej wraz z przyłączeniami w ulicy Polarnej za kwotę 351 500,00 zł • modernizację sieci wodociągowej wraz z przyłączeniami w ulicy Piotra Skargi za kwotę 127 500,00 zł <p>W 2021 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę sieci wodociągowej łączną kwotę 311 000,00 zł • modernizację sieci wodociągowej wraz z przyłączeniami w ulicy Sobieskiego za kwotę 500 000,00 zł, • modernizację sieci wodociągowej w ulicy Bolesława Prusa za kwotę 130 000,00 zł. |
| 7 | Modernizacja sieci kanalizacyjnej w ulicach: Opolskiej, Mickiewicza, Piastowskiej, Tylnej, Karola Miarki; modernizacja kolektora głównego w Strzybnicy | <p>Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o.</p> <p>W 2020 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej za kwotę 44 000,00 zł, • dokończenie pompowni „Chemik” przy ulicy Solskiego za kwotę 115 000,00 zł. <p>W 2021 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę sieci kanalizacji sanitarnej za kwotę 143 000,00 zł, • modernizację sieci kanalizacyjnej w ulicy Górniczej, Jurczyka, Młecznej i Zamkowej za łączną kwotę 342 000,00 zł, • zakup pomp osadowych dla oczyszczalni Repty za kwotę 10 000,00 zł. |

| | | |
|---|--|---|
| 8 | Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków | Mieszkańcy W 2020 roku zgłoszono do eksploatacji 26 przydomowych oczyszczalni ścieków, z kolei w 2021 roku zgłoszono eksploatację 16 takich instalacji. |
|---|--|---|

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

4.5. Gleby

Dla obszaru interwencji jakim są Gleby, w *Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021* założono realizację 2 zadań własnych i 4 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gleb na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021, w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 8 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gleb na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|--|---|
| 1 | Organizacja szkoleń dla rolników obejmujących Zasady Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych | W czasie pandemii działania edukacyjne i informacyjne ograniczały się jedynie do przekazywania informacji na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej miasta. |
| 2 | Uwzględnianie w mpzp wszystkich udokumentowanych złóż surowców naturalnych, terenów predysponowanych do ruchów masowych ziemi oraz ochrony terenów rolniczych, leśnych i cennych przyrodniczo przed nieodpowiednim zagospodarowaniem | W okresie raportowania przyjęto tylko 1 zmianę obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego, w której nie uwzględniano informacji o udokumentowanych złóż surowców naturalnych, terenów predysponowanych do ruchów masowych ziemi oraz ochrony terenów rolniczych, leśnych i cennych przyrodniczo przed nieodpowiednim zagospodarowaniem. |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

Tabela 9 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gleb na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|---|--|
| 1 | Prowadzenie rejestru zawierającego informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi | <p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach</p> <p>Starosta Tarnogórski był ustawowo zobowiązany do sporządzenia tzw. wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i przesłania go Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach (RDOŚ) - jako organowi ustawowo kompetentnemu do dalszych działań odnośnie typowanych w wykazach starostów obszarów potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. To bowiem w myśl art. 101 c ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska RDOŚ posiada kompetencje odnośnie dokonywania wpisu o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi do tzw. rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.</p> <p>RDOŚ aktualnie prowadzi postępowania wyjaśniające dotyczące działek ujętych w wykazie Starosty Tarnogórskiego – celem zweryfikowania występowania na przedmiotowych</p> |

| | | |
|---|--|---|
| | | <p>nieruchomościach zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Wykaz przekazany przez Starostę Tarnogórskiego w całości nie będzie bowiem stanowił podstawy do dokonania wpisu nieruchomości w nim zawartych do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.</p> <p>W czerwcu 2021 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach poinformował Starostę Tarnogórskiego o przystąpieniu do realizacji zadania pn. „Ocena zanieczyszczenia powierzchni ziemi w celu potwierdzenia występowania historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi w rejonie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w likwidacji”, w ramach którego w okresie od lipca do grudnia 2021 r. prowadzone były badania występnego oraz szczegółowe. Prace badawcze na terenie nieruchomości o łącznej powierzchni 58 ha prowadziła firma PROTE Technologia dla środowiska sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach przy finansowym wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Zadanie zostało wykonane za kwotę 533 000,00 zł brutto.</p> <p>W wyniku podjętych czynności stwierdzono zanieczyszczenie powierzchni ziemi przedmiotowego terenu substancjami powodującymi ryzyko na poziomie przekraczającym ich wartości dopuszczalne określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 r. poz. 1359). Szeroki zakres przeprowadzonych prac badawczych umożliwił wyznaczenie zasięgu występowania zanieczyszczenia substancjami powodującymi ryzyko.</p> <p>Wyniki analiz laboratoryjnych pobranych próbek gruntu z nietrwałych sondowań badawczych wykonanych w ramach przeprowadzonych badań, wykazały w strefie poniżej 0,25 m p.pt., przekroczenia dopuszczalnych zawartości badanych substancji powodujących ryzyko tj. metale i metaloid, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne oraz węglowodory ropopochodne, których dopuszczalne stężenia określono w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.</p> <p>Na podstawie oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi stwierdzono, że zanieczyszczenia dotarły już do wód gruntowych pierwszego poziomu wodonośnego, co potwierdzają wyniki badań przeprowadzanych w ramach monitoringu środowiska. Ponadto migrujące wody gruntowe mogą być nośnikiem zanieczyszczenia w gruntach strefy saturacji.</p> <p>Tym samym potwierdzono występowanie historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji.</p> |
| 2 | <p>Likwidacja zwałowisk odpadów niebezpiecznych poprzez unieszkodliwienie oraz rekultywację terenów po Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji</p> | <p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach</p> <p>Zgodnie z założeniami zadania pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji” wszystkie odpady poprodukcyjne zlokalizowane w zwałowiskach powinny być unieszkodliwione lub poddane odzyskowi w Centralnym Składowisku Odpadów.</p> |

| | | |
|---|---|--|
| | | Na likwidację zagrożenia wydano dotychczas 230 mln zł (w latach 1997-2006), unieszkodliwiając ponad 1 mln. m ³ odpadów. Do unieszkodliwienia pozostało jeszcze 425 tys. m ³ odpadów, w tym 272 tys. m ³ na terenach prywatnych. Według różnych szacunków, kwota potrzebna do neutralizacji pozostałej części odpadów, może wynieść ok. 150-160 mln zł. |
| 3 | Prowadzenie monitoringu gleby oraz badań kontrolnych jakości stanu gleby zlokalizowanych na terenie gminy | <p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska</p> <p>W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, Instytut Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach prowadzi badania gleb ornych w Polsce. Na terenie gminy Tarnowskie Góry nie zlokalizowano punktu sieci krajowej badania gleb.</p> <p>Okręgowa Stacja Rolniczo – Chemiczna w Gliwicach</p> <p>W okresie raportowania pobrano z terenu gminy Tarnowskie Góry łącznie 57 próbek gleb z obszarów 8 gospodarstw rolnych.</p> <p>W zakresie odczynu pH gleby ustalono:</p> <ul style="list-style-type: none"> dla 4 próbek odczyn bardzo kwaśny, dla 11 próbek odczyn kwaśny, dla 24 próbek lekko kwaśny, dla 14 próbek odczyn obojętny, dla 4 próbek odczyn zasadowy. <p>W zakresie zasobności gleby w fosfor ustalono:</p> <ul style="list-style-type: none"> dla 6 próbek bardzo niską zawartość, dla 20 próbek niską zawartość, dla 18 próbek średnią zawartość, dla 5 próbek wysoką zawartość, dla 8 próbek bardzo wysoką zawartość fosforu. <p>W zakresie zasobności gleby w potas ustalono:</p> <ul style="list-style-type: none"> dla 7 próbek bardzo niską zawartość, dla 12 próbek niską zawartość, dla 23 próbek średnią zawartość, dla 8 próbek wysoką zawartość, dla 7 próbek bardzo wysoką zawartość potasu. <p>W zakresie zasobności gleby w magnez ustalono:</p> <ul style="list-style-type: none"> dla 3 próbek bardzo niską zawartość, dla 8 próbek niską zawartość, dla 13 próbek średnią zawartość, dla 7 próbek wysoką zawartość, dla 23 próbek bardzo wysoką zawartość magnezu. |

| | | |
|---|---|--|
| 4 | Organizacja szkoleń dla rolników obejmujących Zasady Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych | <p>Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny w Częstochowie</p> <p>W ramach płatności rolno – środowiskowo – klimatycznych w 2020 roku złożono jeden wniosek o udzielenie pomocy w ramach wariantu 2.1 – Międzyplon, obejmujący obszar 35,35 ha o wartości 22 977,50 zł.</p> <p>W 2021 roku także złożono 1 wniosek, w tym samym wariancie, na obszarze 31,79 ha i wartości udzielonej pomocy w wysokości 28 070,57 zł.</p> <p>Śląskie Ośrodek Doradztwa Rolniczego</p> <p>W okresie raportowania organizowano pomoc dla rolników w zakresie przygotowania wniosków o płatności obszarowe, przyznanie pomocy w ramach pakietów rolno – środowiskowo – klimatycznych czy w opracowaniu planów nawozowych.</p> |
|---|---|--|

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

4.6. Gospodarka odpadami

Dla obszaru interwencji jakim jest Gospodarka odpadami, w *Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021* założono realizację 6 zadań własnych oraz 4 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarki odpadami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021 w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 10 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|--|--|
| 1 | Monitoring zamkniętych składowisk odpadów (składowisko przy ul. Opolskiej) | <p>W ramach realizacji przedsięwzięcia corocznie wykonano badania poboru i analizy wód podziemnych z 2 piezometrów w zakresie przewodności elektrolitycznej właściwej, temperatury, odczynu, ogólnego węgla organicznego, zawartości metali ciężkich, sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, biochemicznego zapotrzebowania w tlen, zawartość chlorków, siarczanów, azotanów, azotanów i azotu amonowego. Zbadano poziom wód podziemnych i osiadania powierzchni składowiska oraz wielkość opadu atmosferycznego i stateczności zboczy składowiska. Wykonano pomiar emisji gazu składowiskowego oraz badanie gazu na zawartość metanu, dwutlenku węgla i tlenu, a także badanie sprawności systemu odprowadzającego gaz składowiskowy.</p> <p>Na monitoring wysypiska odpadów komunalnych przy ulicy Opolskiej w 2020 roku wydatkowano środki w wysokości 12 546,00 zł, w 2021 roku – 12 546,00 zł.</p> |
| 2 | Dofinansowanie utylizacji materiałów zawierających azbest dla osób fizycznych w ramach „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tarnowskie Góry na lata 2012-2032” | <p>Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tarnowskie Góry na lata 2012-2032, został przyjęty Uchwałą Nr XXIV/300/2012 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 30 maja 2012r. w sprawie przyjęcia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tarnowskie Góry na lata 2012 – 2032.</p> <p>Dotację na demontaż, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest mogą otrzymać osoby fizyczne będące właścicielami, współwłaścicielami, posiadaczami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości zlokalizowanych na terenie Gminy Tarnowskie Góry, na których stwierdzono występowanie wyrobów zawierających azbest. Wysokość dotacji wynosi 80 % kosztów poniesionych na usunięcie, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest, lecz nie więcej niż 3 000,00 zł.</p> <p>W 2020 r. udzielone zostały 3 dotacje o łącznej wartości 2 396,16 zł. Usunięto 2,67 Mg azbestu.</p> <p>W 2021 r. udzielone zostały 2 dotacje o łącznej wartości 3 320,19 zł. Usunięto 3,51 Mg azbestu</p> |
| 3 | Objęcie wszystkich mieszkańców systemem odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów | <p>Na terenie gminy Tarnowskie Góry funkcjonuje system selektywnego zbierania odpadów komunalnych z podziałem na 5 frakcji: zmieszane odpady komunalne, odpady biodegradowalne, papier, szkło, metale, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe.</p> |

| | |
|--|---|
| | <p>Gmina prowadzi weryfikację złożonych deklaracji. W wyniku podejmowanych działań liczba mieszkańców objętych deklaracjami systematycznie wzrasta.</p> <p>W 2020 r. wysłano 77 wezwań do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości. Liczba osób zadeklarowanych w 2020 roku wzrosła z 54.477 osób (wg stanu na 31.12.2019 r.) do 54.741 (wg stanu na 31.12.2020 r.)</p> <p>W 2021 r. wysłano 283 wezwania do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości. Liczba osób zadeklarowanych w 2021 roku wzrosła z 54.741 osób (wg stanu na 31.12.2020 r.) do 54.902 (wg stanu na 31.12.2021 r.)</p> <p>W ciągu 2 lat liczba osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wzrosła o 425 osób.</p> <p>W 2021 roku ponad 94% mieszkańców Gminy zostało objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.</p> <p>W 2020 r. na odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwienie odpadów, tworzenie i utrzymanie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, a także wyposażenie w pojemniki i worki właścicieli nieruchomości zamieszkałych Gmina wydatkowała 13.461.780,89 zł, natomiast w 2021 r. było to 15.208.950,53 zł.</p> <p>W 2020 r. od mieszkańców Gminy odebranych zostało w sumie 22.964,89 Mg odpadów komunalnych, z czego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (20 03 01) stanowiły 14.554,57 Mg, – odpady ulegające biodegradacji (20 01 08 i 20 02 01) stanowiły 3.314,88 Mg, – papier i tektura (15 01 01) stanowiły 879,48 Mg, – tworzywa sztuczne, metale, opakowania materiałowe (15 01 02, 20 01 39) stanowiły 1.412,97 Mg, – szkło (15 01 07) stanowiło 1.478,23 Mg, – odpady wielkogabarytowe (20 03 07) stanowiły 1.324,76 Mg. <p>W 2020 r. w PSZOK zebrano łącznie 10.163,768 Mg odpadów komunalnych, z czego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odpady ulegające biodegradacji (20 02 01) stanowiły 387,23 Mg, – tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe (15 01 02, 15 01 04, 20 01 40) stanowiły łącznie 323,46 Mg, – szkło (15 01 07) stanowiło łącznie 1.867,00 Mg, – opony (16 01 03) stanowiły 41,585 Mg, – odpady budowlane i rozbiórkowe (17 01 01) stanowiły 1.298,51 Mg, – odpady wielkogabarytowe (20 03 07) stanowiły 6.199,35 Mg, – odpady niebezpieczne (20 01 23*, 20 01 27*, 20 01 32) stanowiły łącznie 32,712 Mg, – zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (20 01 35, 20 01 36) stanowiły łącznie 16,231 Mg, – przeterminowane i nieużyteczne leki (20 01 32) stanowiły 6,13 Mg, – drewno (20 01 38) stanowiło 431,51 Mg. <p>W 2020 r. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, który należało osiągnąć wynosił 50%. Poziom przygotowania do ponownego użycia</p> |
|--|---|

| | |
|--|---|
| | <p>i recyklingu papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w gminie Tarnowskie Góry w 2020 r. wyniósł 96%.</p> <p>W 2020 r. dopuszczalny poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku wynosi 35%. Gmina Tarnowskie Góry przekazała do składowania 14% ww. odpadów.</p> <p>W 2020 r. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, który należało osiągnąć wynosił 70%. W gminie Tarnowskie Góry wymagany poziom wyniósł 100%.</p> <p>W 2020 r. poziom składowania odpadów komunalnych wyniósł 50,95%.</p> <p>W 2021 r. od mieszkańców Gminy odebranych zostało w sumie 23.437,33 Mg odpadów komunalnych, z czego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (20 03 01) stanowiły 12.978,58 Mg, – odpady ulegające biodegradacji (20 01 08 i 20 02 01) stanowiły 4.583,10 Mg, – papier i tektura (15 01 01) stanowiły 1.063,81 Mg, – tworzywa sztuczne, metale, opakowania materiałowe (15 01 02, 20 01 39) stanowiły 1.430,90 Mg, – szkło (15 01 07) stanowiło 1.541,32 Mg, – odpady wielkogabarytowe (20 03 07) stanowiły 1.789,86 Mg, – zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (20 01 36) stanowiły 14,22 Mg, – zużyte baterie (20 01 34) stanowiły 1,09 Mg, – przeterminowane i nieużyteczne leki stanowiły (20 01 32) stanowiły 6,37 Mg. <p>W 2021 r. PSZOK zebrano łącznie 6.357,785 Mg odpadów komunalnych, z czego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odpady ulegające biodegradacji (20 02 01) stanowiły 463,94 Mg, – papier i tektura (15 01 01) stanowiły 87,88 Mg, – tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe (15 01 02, 15 01 04, 20 01 40) stanowiły łącznie 55,07 Mg, – szkło (15 01 07) stanowiło łącznie 998,07 Mg, – opony (16 01 03) stanowiły 10,515 Mg, – odpady budowlane i rozbiórkowe (17 01 01) stanowiły 2.244,05 Mg, – odpady wielkogabarytowe (20 03 07) stanowiły 2.460,16 Mg, – odpady niebezpieczne (20 01 23*, 20 01 27*, 20 01 32) stanowiły łącznie 13,64 Mg, – zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (20 01 35, 20 01 36) stanowiły łącznie 23,11 Mg, – przeterminowane i nieużyteczne leki (20 01 32) stanowiły 0,30 Mg. <p>W 2021 r. został zmieniony sposób obliczania poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, który należało osiągnąć, wynosił 20%. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w gminie Tarnowskie Góry w 2021 r. wyniósł 18,18%.</p> <p>W 2021 r. nie był wskazany poziom wymagany do osiągnięcia ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy</p> |
|--|---|

| | | |
|---|---|---|
| | | <p>tych odpadów wytworzonych w 1995 roku. Gmina Tarnowskie Góry przekazała do składowania 11,51% ww. odpadów.</p> <p>W 2021 r. nie był wskazany poziom wymagany do osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. W gminie Tarnowskie Góry wymagany poziom wyniósł 99,99%.</p> <p>W 2021 r. poziom składowania odpadów komunalnych wyniósł 21,58%.”</p> |
| 4 | <p>Prowadzenie w dzielnicach gminy okresowych zbiórek odpadów wielkogabarytowych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych</p> | <p>Odpady wielkogabarytowe odbierane były od mieszkańców Gminy w sposób selektywny.</p> <p>W 2020 r. odebrano od mieszkańców 1.324,76 Mg, natomiast w 2021 r. odebrano od mieszkańców 1.789,86 Mg.</p> |
| 5 | <p>Likwidacja dzikich składowisk odpadów z terenu Gminy</p> | <p>W 2020 roku zlikwidowano 309 miejsc porzucenia odpadów zlokalizowanych na terenie gminy Tarnowskie Góry. Łącznie usunięto 273,70 m³ odpadów, z czego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 49 miejsc to dzikie wysypiska, z których usunięto 169,65 m³ odpadów, • 260 miejsc to miejsca ustawienia worków z odpadami, których zebrano 104,05 m³ <p>Koszty poniesione w 2020 roku wyniosły 125.152,02 zł.</p> <p>W 2021 roku zlikwidowano 272 wysypiska (miejsca porzucenia) odpadów zlokalizowanych na terenie gminy Tarnowskie Góry. Łącznie usunięto 237,20 m³ odpadów, z czego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 72 miejsca to dzikie wysypiska, z których usunięto 116,55 m³ odpadów, • 200 miejsc to miejsca ustawienia worków z odpadami, których zebrano 120,65 m³ <p>Koszty poniesione w 2021 roku wyniosły 127.590,54 zł.</p> <p>Powstają okresowo w rejonie parków miejskich, przy drogach gminnych, na niezabudowanych nieruchomościach gminnych, w miejscach porzucenia odpadów znajdują się najczęściej odpady komunalne, zużyte opony i plastikowe elementy sprzętu AGD oraz pozostałości materiałów budowlanych w postaci gruzu, styropianu, tynków, wylewek itp.</p> |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

Tabela 11 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|---|--|
| 1 | Rozwijanie sieci zbiórek zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego | Działanie było realizowane przez podmiot prowadzący Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w ramach zawartej umowy z Gminą. |
| 2 | Zwiększenie odzysku odpadów biodegradowalnych | Od 1 lipca 2021 roku właścicielom nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, przysługuje zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o kwotę 1,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca zamieszkującego na danej nieruchomości. Z tego zwolnienia do 31 grudnia 2021 roku skorzystało 107 właścicieli nieruchomości. |
| 3 | Rekultywacja zamkniętego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Laryszowskiej w Tarnowskich Górach - Rybnej | Składowisko zostało zrehabilitowane i ostatecznie zamknięte z dniem 31.12 2019 r. |
| 4 | Likwidacja zwałowisk odpadów niebezpiecznych poprzez unieszkodliwianie oraz rekultywację terenów po Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji | Informacje w tym zakresie wpisano w pozycji nr 2 Tabeli nr 9. |
| 5 | Prowadzenie ewidencji i wykonanie sprawozdań w zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi | Sprawozdania z gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane są przez podmioty wpisane do Rejestru Działalności Regulowanej z wykorzystaniem Bazy danych o odpadach. Zadanie to jest realizowane zgodnie z kompetencjami przez Marszałka Województwa Śląskiego. Sprawozdania są składane bezpośrednio do Marszałka, bez pośrednictwa Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach. |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

4.7. Zasoby przyrodnicze

Dla obszaru interwencji jakim są Zasoby przyrodnicze, w *Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021* założono realizację 7 zadań własnych i 4 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących zasobów przyrodniczych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021, w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 12 Stan realizacji zadań własnych w zakresie zasobów przyrodniczych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|--|---|
| 1 | Konserwacja i utrzymanie zieleni, wycinka i pielęgnacja drzew, utrzymanie zieleni w Parku Miejskim | <p>W 2020 roku na Osiedlu Przyjaźń w Dzielnicy Stare Tarnowice, przy ulicy Morcinka wybudowany został park wypoczynkowo-rekreacyjny o powierzchni 5,77 ha. W ramach zagospodarowania tego terenu zostały wybudowane alejki z nową zielenią, ławki, wybieg dla psów oraz amfiteatr.</p> <p>W zakresie utrzymania terenów zieleni w 2020 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pielęgnacja zieleni niskiej wraz z konserwacją infrastruktury i małej architektury w Parku Miejskim przy ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego za kwotę 103 541,21 zł, • cięcia pielęgnacyjne i wycinkę drzew w Parku Miejskim przy ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Tarnowskich Górach, w ramach realizacji planu gospodarki drzewostanem na terenie Parku Miejskiego za kwotę 113 429,94 zł. W ramach realizacji przedsięwzięcia wykonano cięcia sanitarne 8 drzew, cięcia pielęgnacyjne 62 drzew, wycinkę 38 drzew oraz założono 25 wiązań w koronach drzew. • wycinkę i pielęgnację drzew w parkach, na skwerach i zieleńcach oraz w pasach drogowych dróg miejskich za kwotę 172 805,62 zł, • konserwację zieleni niskiej i infrastruktury na zieleńcach w parkach i w pasach drogowych dróg miejskich za kwotę 432 616,73 • zakup roślin ozdobnych oraz elementów infrastruktury i wyposażenia placów zabaw za kwotę 99 215,45 zł. <p>W 2021 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochronę starodrzewu alei lipowej - kwota 15 835 zł przy udziale środków pozyskanych z WFOŚiGW w Katowicach. Przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne 17 szt. drzew gat. lipa drobnolistna i wycinkę 2 szt. drzew z gat. lipa drobnolistna, • pielęgnację zieleni niskiej wraz z konserwacją infrastruktury i małej architektury w Parku Miejskim przy ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego za kwotę 121 891,51 zł. W ramach realizacji przedsięwzięcia wykonano prace pielęgnacyjne obejmujące koszenie |

| | | |
|--|--|---|
| | | <p>trawników i łąk parkowych, pielęgnację kwietników, cięcia żywopłotów, jesienne wygrabienie liści z trawników.</p> <ul style="list-style-type: none"> • cięcia pielęgnacyjne i wycinkę drzew w Parku Miejskim przy ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Tarnowskich Górach, w ramach realizacji planu gospodarki drzewostanem na terenie Parku Miejskiego za kwotę 77 214,60 zł. W ramach realizacji przedsięwzięcia wykonano cięcia sanitarne 62 drzew, cięcia pielęgnacyjne 161 drzew, wycinkę 78 drzew oraz założono 28 wiązań w koronach drzew. • bieżące utrzymanie i pielęgnację zieleni niskiej za kwotę 309 678,36 zł, • bieżące utrzymanie i pielęgnację zieleni niskiej wraz z konserwacją infrastruktury na terenie gminy Tarnowskie Góry za kwotę 421 166,82 zł. W ramach realizacji przedsięwzięcia obsadzono kwietniki ziemne, wykonano ich pielęgnację, przeprowadzono pielęgnację trawników, prowadzono bieżącą konserwację elementów małej architektury w tym fontanny na Placu TPD, ławek, siedzisk, pielęgnację zieleni w pasach drogowych (19,5ha) i nieużytkach miejskich, • wykonanie terenów zieleni urządzonej na terenie parkingu po zlikwidowanych zakładach odzieżowych Tarmilo za kwotę 145 461,47 zł. • zakup roślin ozdobnych oraz elementów infrastruktury i wyposażenia placów zabaw 120.183,56 zł <p>Sumaryczne ilości dokonanych nasadzeń w okresie raportowanym wyniosły:</p> <p>w 2020 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> • 132 drzew • 59 krzewów • 9 080 roślin sezonowych • 3 900 cebulek kwiatowych • 756 bylin i traw ozdobnych <p>w 2021 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> • 333 drzewa • 336 krzewów • 9 109 roślin sezonowych • 4 980 cebulek kwiatowych • 2 099 bylin i traw ozdobnych • 1 179 krzewów róż <p>Na podstawie uzyskanych przez Gminę zezwoleń z terenów gminnych usunięto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2020 r.: 70 drzew, • w 2021 r. : 202 drzewa. |
|--|--|---|

| | | |
|---|--|--|
| | | <p>W 2021 r. na terenie parku rekreacyjnego wybudowana została przy współpracy z Urzędem Miejskim przez mBank Polska – interaktywna, naukowa wyspa. Także w 2021 r. powstał tam również ogród deszczowy, zrealizowany przez Fundację Veolia Polska przy wsparciu Urzędu Miasta oraz Spółek z Grupy Veolia, Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji i Veolii Południe, prowadzących działalność w Tarnowskich Górach.</p> |
| 2 | Realizacja uproszczonego planu urządzenia lasu | <p>W 2020 roku wydatkowano kwotę w wysokości 11 923,20 zł na realizację założeń uproszczonego planu urządzenia lasu. W ramach wykonanych działań zrealizowano następujące prace w lesie przy ul. Polarnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naprawę ogrodzenia z siatki leśnej w uprawach leśnych, • pielęgnację upraw leśnych na pow. 2,16 ha (2-krotnie w sezonie), • rozebranie ogrodzenia uprawy leśnej. <p>W 2021 roku wydatkowano kwotę w wysokości 11 038,03 zł na realizację założeń uproszczonego planu urządzenia lasu. W ramach wykonanych działań zrealizowano następujące prace w lesie przy ul. Polarnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naprawę ogrodzenia z siatki leśnej w uprawach leśnych, • pielęgnację upraw leśnych na pow. 2,16 ha (1-krotnie w sezonie), • rozebranie ogrodzenia uprawy leśnej. |
| 3 | Ochrona i utrzymanie Parku w Reptach, pomników przyrody oraz innych obszarów chronionych | <p>W 2020 r. wykonano prace takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planowana interwencyjna wycinka drzew w Parku w Reptach za kwotę 29 854,37 zł. Przeprowadzono wycinkę 75 szt. drzew łącznie z wyrobem drewna. • prace związane z bieżącym utrzymaniem zieleni i infrastruktury w Parku w Reptach za kwotę 116 420,51 zł. Wyłożono zakupione dyspensery feromonowe do ochrony świerków przed kornikiem drukarzem oraz do ochrony kasztanowców przed szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem, wycięto 110 szt. drzew łącznie z wyrobem drewna, przeprowadzono czyszczenie podrostu i wczesne na pow. 3,50 ha, koszenie łąk i trawników na pow. 9,80 ha, cięcie odmładzające krzewów 100 szt., cięcie żywopłotu z ligustru na pow. 2 778 m², posadzono 37 szt. drzew (w tym 18 szt. w alei kasztanowej), prowadzono pielęgnację kwietników bylinowych oraz młodych drzew, a także prace pielęgnacyjno-porządkowe. • przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne 87 szt. starodrzewu na terenie Parku w Reptach (77 szt.) i alei kasztanowej przy ul. Repeckiej (10 szt.) drzew za kwotę 40 058,44 zł, zadanie zrealizowane przy udziale środków pozyskanych z WFOŚiGW w Katowicach. <p>Jednocześnie prowadzono zabiegi pielęgnacyjne na 11 pomnikach przyrody, poprzez wykonanie zabiegów pielęgnacyjno-konserwatorskich w koronach drzew, w tym:</p> |

| | |
|--|---|
| | <p>1) drzewo gat. kasztan jadalny o obw. 861 cm na terenie ogrodu plebanii św. Mikołaja przy ul. W. Witosa 120 (nr 928 w rejestrze GDOŚ)</p> <p>2) drzewo gat. klon zwyczajny o obw. 310 cm na terenie ogrodu plebanii św. Mikołaja przy ul. W. Witosa 120 (nr 938 w rejestrze GDOŚ)</p> <p>3) drzewo gat. jesion wyniosły o obw. 539 cm w pasie drogowym przy posesji ul. Staffa 3 (nr 954 w rejestrze GDOŚ)</p> <p>4) drzewo gat. dąb bezszypułkowy o obw. 460 cm, na skraju lasu za posesją ul. Jagodowa 13 (nr 945 w rejestrze GDOŚ)</p> <p>5) drzewo gat. dąb szypułkowy o obw. 478 cm na terenie działki leśnej o nr 190/4 , przy drodze z Pniowca do Mikołeski (nr 956 w rejestrze GDOŚ)</p> <p>6) drzewo gat. dąb szypułkowy o obw. 370 cm na terenie działki leśnej o nr 190/3 , przy drodze z Pniowca do Mikołeski (nr 957 w rejestrze GDOŚ)</p> <p>7) drzewo gat. klon zwyczajny o obw. 352 cm na terenie parku o.o. Kamilianów przy ul. Bytomskiej 22 (nr 939 w rejestrze GDOŚ)</p> <p>8) drzewo gat. jesion wyniosły o obw. 351 cm na terenie parku o.o. Kamilianów przy ul. Bytomskiej 22 (nr 943 w rejestrze GDOŚ)</p> <p>9) drzewo gat. klon zwyczajny o obw. 344 cm na terenie parku o.o. Kamilianów przy ul. Bytomskiej 22 (nr 944 w rejestrze GDOŚ)</p> <p>10) drzewo gat. lipa drobnolistna o obw. na terenie Parku „Kunszt”, (nr 1028/1 w rejestrze GDOŚ)</p> <p>11) drzewo gat. lipa drobnolistna o obw. 443 cm na terenie Parku „Kunszt” (nr 1028/7 w rejestrze GDOŚ).</p> <p>Na przeprowadzone zabiegi pielęgnacyjne wydatkowano środki w wysokości 25 594,00 zł, które pozyskano z WFOŚiGW w Katowicach oraz Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.</p> <p>W 2021 r. wykonano prace takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pielęgnacja zieleni i infrastruktury w Parku w Reptach Śląskich za kwotę 83 223,05 zł. Wyłożono zakupione dyspensery feromonowe do ochrony świerków przed kornikiem drukarzem oraz do ochrony kasztanowców przed szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem wykonano: koszenie łąk i trawników na pow. 9,80 ha, cięcie odmładzające krzewów 30 szt., cięcie żywopłotu z ligustru na pow. 2 778 m², posadzono 44 szt. drzew, prowadzono pielęgnację kwietników bylinowych oraz młodych drzew, a także prace pielęgnacyjno-porządkowe • Wycinka drzew w Parku w Reptach Śląskich za kwotę 268 409,87zł przy udziale środków dotacji WFOŚiGW w Katowicach. Przeprowadzono wycinkę 205 szt. drzew łącznie z wyrobem drewna, przeprowadzono czyszczenie z podrostu i wczesne na pow. 5,70 ha, • ochrona zieleni zabytkowego Parku w Reptach za kwotę 59 565,50 zł, przy udziale środków dotacji WFOŚiGW w Katowicach. |
|--|---|

| | | |
|--|--|---|
| | | <ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne 133 szt. drzew w parku w Reptach (120 szt.) i alei kasztanowej przy ul. Repeckiej (13 szt.). <p>Jednocześnie przeprowadzono prace utrzymaniowe prowadzono na 13 pomnikach przyrody, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) drzewo gat. dąb szypułkowy o obw. 320 cm na zieleńcu przy ul. Strzeleckiej - przy TCK (nr 1040 w rejestrze GDOŚ) 2) drzewo gat. leszczyna turecka o obwodzie 285 cm na terenie ogrodu posesji, przed budynkiem przy ul. Ogrodowej 1 (nr 1027 w rejestrze GDOŚ) 3) drzewo gat. leszczyna turecka o obwodzie 218 cm na terenie ogrodu posesji, po północnej stronie budynku przy ul. Ogrodowej 1 (nr 1785 w rejestrze GDOŚ) 4) drzewo gat. lipa drobnolistna o obw. 307 cm na terenie prywatnej posesji przy ul. Głównej 35 (nr 950 w rejestrze GDOŚ) 5) drzewo gat. dąb szypułkowy o obw. 333 cm na terenie działki leśnej nr 28, obręb Rybna, na terenie remizy „Gizionka” przy ul. Powstańców Warszawskich, naprzeciwko posesji ul. Powst. Warszawskich 148 (nr 988 w rejestrze GDOŚ) 6) drzewo gat. dąb szypułkowy o obw. 322 cm na terenie działki leśnej nr 28, obręb Rybna, na terenie remizy „Gizionka” przy ul. Powstańców Warszawskich, naprzeciwko posesji ul. Powst. Warszawskich 148 (nr 989 w rejestrze GDOŚ) 7) drzewo gat. dąb szypułkowy o obw. 292 cm na terenie działki leśnej nr 17, obręb Rybna, na terenie remizy „Dąbrowa” znajdującej się za posesją przy ul. Powstańców Warszawskich nr 148 (nr 1008 w rejestrze GDOŚ) 8) drzewo gat. dąb szypułkowy o obw. 281 cm na terenie działki leśnej nr 17, obręb Rybna, na terenie remizy „Dąbrowa” znajdującej się za posesją przy ul. Powstańców Warszawskich nr 148 (nr 1013 w rejestrze GDOŚ) 9) drzewo gat. jesion wyniosły o obw. 240 cm na działce ewid. nr 131/8, obręb Rybna, przy drodze gruntowej za posesją przy ul. Powstańców Warszawskich nr 82 (nr 1003 w rejestrze GDOŚ) 10) drzewo gat. jesion wyniosły o obw. 338 cm na działce ewid. nr 131/8, obręb Rybna, przy drodze gruntowej za posesją przy ul. Powstańców Warszawskich nr 82 (nr 1004 w rejestrze GDOŚ) 11) drzewo gat. jesion wyniosły o obw. 350 cm na działce ewid. nr 131/8, obręb Rybna, przy drodze gruntowej za posesją przy ul. Powstańców Warszawskich nr 82 (nr 1614 w rejestrze GDOŚ) 12) drzewo gat. jesion wyniosły o obw. 277 cm na działce ewid. nr 131/8, obręb Rybna, przy drodze gruntowej za posesją przy ul. Powstańców Warszawskich nr 82 (nr 1005 w rejestrze GDOŚ) 13) drzewo gat. jesion wyniosły o obw. 260 cm na działce ewid. nr 131/8, obręb Rybna, przy drodze gruntowej za posesją przy ul. Powstańców Warszawskich nr 82 (nr 1006 w rejestrze GDOŚ) <p>Na przeprowadzone zabiegi pielęgnacyjne wydatkowano środki pozyskane z WFOŚiGW w Katowicach w wysokości 17 344,00 zł.</p> |
|--|--|---|

| | | |
|---|---|---|
| | | Ponadto na działania związane z ochroną Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Doły Piekarskie” wydatkowano środki w wysokości 12 561,20 zł. |
| 4 | Tworzenie małoobszarowych form ochrony przyrody oraz powołanie nowych pomników przyrody | <p>Nie objęto ochroną nowych pomników przyrody. Dokonana została jedynie aktualizacja uchwał, którymi ustanowiono ich ochronę.</p> <ul style="list-style-type: none"> Uchwałą Nr XXV/267/2020 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 26 sierpnia 2020 r. w sprawie pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Tarnowskie Góry, stanowiącą załącznik nr 5, określono następujące pomniki przyrody: <ol style="list-style-type: none"> 1) drzewo gatunku lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), 2) grupa 11 drzew gatunku dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), 3) drzewo gatunku kasztan jadalny (<i>Castanea sativa</i>), 4) drzewo gatunku jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>), 5) głąz narzutowy, 6) drzewo gatunku grusza pospolita (<i>Pyrus communis</i> L.), 7) drzewo gatunku dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), 8) drzewo gatunku dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>). Uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach Nr XXXIII/376/2021 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Tarnowskie Góry – stanowiącą Załącznik nr 6, dokonano aktualizacji uchwały w sprawie pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Tarnowskie Góry. Uchwała określa 20 następujących pomników przyrody: <ol style="list-style-type: none"> 1) drzewo gatunku buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>); 2) drzewo gatunku buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>); 3) drzewo gatunku buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>); 4) drzewo gatunku buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>); 5) drzewo gatunku dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>); 6) drzewo gatunku lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>); 7) drzewo gatunku sosna wejmutka (<i>Pinus strobus</i>); 8) drzewo gatunku klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>); 9) drzewo gatunku klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>); 10) drzewo gatunku klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>); 11) drzewo gatunku klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>); 12) drzewo gatunku klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>); 13) drzewo gatunku jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>); 14) drzewo gatunku klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>); 15) drzewo gatunku dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petaea</i>); 16) drzewo gatunku brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>); 17) drzewo gatunku kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i>); |

| | | |
|---|--|--|
| | | <p>18) drzewo gatunku lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>);</p> <p>19) drzewo gatunku wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>);</p> <p>20) drzewo gatunku lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>),</p> <ul style="list-style-type: none"> Uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach Nr XLII/455/2021 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Tarnowskie Góry – stanowiącą Załącznik nr 7, dokonano aktualizacji uchwały w sprawie pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Tarnowskie Góry. Uchwała określa następujące pomniki przyrody: <ol style="list-style-type: none"> 1) 14 drzew gatunku dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), 2) 1 drzewo gatunku olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i>), 3) 18 drzew gatunku dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), 4) 10 drzew gatunku dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), 5) 5 drzew gatunku jesion wyniosły (<i>Fracsinus excelsior</i>), 6) 11 drzew gatunku dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), 7) 1 drzewo gatunku kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>), 8) 1 drzewo gatunku dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), 9) 2 drzewa gatunku leszczyna turecka (<i>Corylus colurna</i>). <p>Ww. uchwała zawiera także określenie pomnika przyrody żywej pod nazwą „Park Kunszt”, stanowiącego grupę drzew obejmującą 8 drzew gatunku lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) rosnących w rejonie ul. Parkowej w Tarnowskich Górach.</p> |
| 5 | Czynna ochrona zwierząt | <p>W 2020 roku w celu ochrony siedliska wydry Urząd Miejski zakupił i przekazał PZW „ZAMET” 110 kg narybku karpia. Wydatkowano środki w wysokości 1 100,00 zł.</p> <p>W ramach ochrony pszczół przed warozą dokonano zakupu leku pn. Apiwarol służącego do dezynfekcji uli pszczelich w kwocie 2 280 zł.</p> <p>W 2021 roku wydatkowano środki w wysokości 3 000,00 zł na ochronę wydry, poprzez zakup i wypuszczenie do stawów w Pniowcu karpia hodowlanego. Ponadto w celu ochrony pszczół przed warozą zakupiono usługę weterynaryjną dezynfekcji uli pszczelich za kwotę 2 950 zł.</p> |
| 6 | Tworzenie sieci ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych, ścieżek rowerowych w obrębie obszarów przyrodniczo cennych i atrakcyjnych krajobrazowo | <p>W 2021 roku na terenie Parku w Reptach została utworzona trasa rowerowa pn. „PNIOK” przez Stowarzyszenie MERAKI we współpracy z Urzędem Miejskim w Tarnowskich Górach.</p> <p>W 2021 r. została wykonana ścieżka edukacyjna po Hałdzie Popłuczkowej przy ul. Długiej w Tarnowskich Górach w związku z realizacją projektu pn. „Dobre praktyki dla wzmocnienia bioróżnorodności i aktywnej ochrony muraw galmanowych rejonu śląsko-krakowskiego BioGalmany”.</p> <p>Projekt ten miał na celu ochronę unikatowych w skali europejskiej muraw galmanowych zlokalizowanych na chronionej Hałdzie Popłuczkowej przy ul. Długiej. W 2020 roku kontynuowano koszenie muraw oraz usuwanie gatunków inwazyjnych i odrośli korzeniowych. Zadanie uzyskało dofinansowanie ze środków UE, a projekt realizowany jest we współpracy z Uniwersytetem Śląskim</p> |

| | | |
|---|---|--|
| | | <p>oraz miastem Jaworzno. W ramach zadań realizowanych na terenie Tarnowskich Gór wykonuje się m.in. usuwanie gatunków inwazyjnych, usuwanie dzikich składowisk odpadów, odtwarzanie i utrzymanie muraw galmanowych na terenie hałdy popłuczkowej kopalni Fryderyk i wykonanie ścieżki przyrodniczej.</p> <p>Projekt kontynuowano w 2021 roku. Zakres działań obejmował: koszenie muraw oraz usuwanie gatunków inwazyjnych i odrośli korzeniowych, zakup nagród dla uczestników konkursu fotograficznego pn. „Kolorowe murawy galmanowe - siedlisko pełne życia”. Ponadto wykonano i zamontowano 4 tablice informacyjne ścieżki dydaktycznej po Hałdzie popłuczkowej w związku z zakończeniem w/w projektu, tj. tablice informacyjne pn.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Murawy galmanowe jako dziedzictwo kulturowo -przyrodnicze regionu” - „Rośliny muraw galmanowych hałdy kopalni „Fryderyk”, - „Zwierzęta muraw galmanowych hałdy kopalni „Fryderyk”, - „Zagrożenia i ochrona muraw galmanowych hałdy kopalni „Fryderyk”. <p>W okresie raportowania na realizację ww. projektu wydatkowano środki w wysokości 31 245,49 zł.</p> |
| 7 | Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych oraz zasad ochrony przyrody i krajobrazu | <p>W okresie raportowania przyjęto tylko 1 zmianę obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego, w której nie uwzględniano obszarów chronionych oraz zasad ochrony przyrody i krajobrazu.</p> |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

Tabela 13 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie zasobów przyrodniczych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|--|--|
| 1 | Przebudowa zieleni przyulicznej dróg przebiegających przez teren gminy | <p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach</p> <p>W roku 2021 wykonano wycinkę drzew w ilości 41 sztuk na kwotę 22 576,04 zł</p> <p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania nie prowadzono działań w tym zakresie.</p> <p>Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach</p> <p>W 2020 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cięcia pielęgnacyjne i techniczne w obrębie 24 drzew, • usunięcie 46 drzew, • mechaniczne karczowanie 2 pni, • nasadzenie 28 drzew. |

| | | |
|---|---|--|
| | | <p>W 2021 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cięcia pielęgnacyjne i techniczne w obrębie 355 drzew, • usunięcie 55 drzew, • nasadzenie 62 drzew. <p>Łącznie wydatkowano środki w wysokości 104 947,79 zł.</p> |
| 2 | Zrównoważona gospodarka leśna | <p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach</p> <p>W okresie raportowania Starosta Tarnogórski nie zatwierdzał nowych uproszczonych planów urządzenia lasów zlokalizowanych na terenach gminy Tarnowskie Góry. Aktualnie na terenie gminy obowiązują trzy UPUL:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uproszczony Plan Urządzenia lasu dla lasów należących gminy Tarnowskie Góry (od 01.01.2017 r. do 31.12.2026 r.) • Uproszczony Plan Urządzenia Lasu dla lasów należących do osób fizycznych obręb Pniowiec (od 01.01.2019 r. do 31.12.2028 r.) • Uproszczony Plan Urządzenia Lasu dla lasów należących do osób fizycznych obręb Strzybnica (od 01.01.2013 r. do 31.12.2022 r.) <p>Nadleśnictwo Świerklaniec</p> <p>W okresie od 2020 – 2021 odnowiono 51,11 ha czyli zasadzono 395,65 tys. szt. sadzonek. Na terenie nadleśnictwa nie prowadzono zalesień.</p> |
| 3 | Współdział w tworzeniu prawnych i organizacyjnych form ochrony obszarów o znaczeniu ponadlokalnym | Brak informacji o podjętych działaniach. |
| 4 | Czynna ochrona zwierząt | <p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach</p> <p>Głównie zadania publiczne realizowane w ramach otwartego konkursu ofert w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.</p> <p>W roku 2020 działania z edukacji ekologicznej dotyczące ochrony zwierząt realizowały następujące organizacje i stowarzyszenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarnogórskie Stowarzyszenie Hodowców Kanarków i Ptaków Egzotycznych z siedzibą w Miedarach przy ul. Tarnogórskiej 3, zadanie pn. „Obserwacja ptaków chronionych połączona z warsztatami” – konkurs plastyczny, szkolenie dotyczące ptactwa zamieszkującego tarnogórskie lasy, obserwacja ptaków w terenie, wystawa ptaków hodowanych na terenie powiatu tarnogórskiego. • Chorągiew Śląska ZHP Komenda Hufca Ziemi Tarnogórskiej im. Powstańców Śląskich z siedzibą w Tarnowskich Górach przy ul. Korczaka 2, zadanie pn. „Z ekologią za pan brat” – warsztaty ekologiczne poświęcone problemom tj.: zanieczyszczenie powietrza, sprzątanie świata, poznawanie przyrody, idei zero waste, |

| | | |
|--|--|--|
| | | <p>segregacji śmieci. Warsztaty odbywały się w Ośrodku Harcerskim „Borowiany”.</p> <ul style="list-style-type: none"> Związek Pszczelarzy w Katowicach Koło Pszczelarzy w Tarnowskich Górach, zadanie pn. „Ekologia i ochrona pszczół” – zajęcia „Na tropie pszczoły miodnej”, pogadanki dla przedszkoli, pokazy hodowli matek pszczelich, roli matki i trutni w rodzinie pszczelej, pokazy zachowania rodziny pszczelej i pracy pszczół w przeszkolonych ulach poglądowych. <p>W roku 2021 działania z edukacji ekologicznej dotyczącej ochrony zwierząt realizowały następujące organizacje i stowarzyszenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Pomocna dłoń”, z siedzibą w Tarnowskich Górach przy ul. Strzelców Bytomskich 7, zadania pn. „Bliżej pszczół” – konkurs plastyczno-ekologiczny, konkurs wiedzy o tytuł „Przyjaciela Pszczoły”, warsztaty ekologiczne organizowane w pasiece i seminarium warsztatowe. Tarnogórskie Stowarzyszenie Hodowców Kanarków i Ptaków Egzotycznych z siedzibą w Miedarach przy ul. Tarnogórskiej 3, zadanie pn. „Ochrona ptaków dziko żyjących poprzez aktywne tworzenie ich naturalnych siedlisk” – konkurs plastyczny, organizacja obserwacji ptaków w terenie, wieszanie budek lęgowych w naturalnych siedliskach ptaków, wystawa ptaków hodowanych na terenie powiatu tarnogórskiego. Związek Pszczelarzy w Katowicach Koło Pszczelarzy w Tarnowskich Górach, zadanie pn. „Ekologia i ochrona pszczół” – zajęcia „Na tropie pszczoły miodnej”, pogadanki dla przedszkoli, pokazy hodowli matek pszczelich, roli matki i trutni w rodzinie pszczelej, pokazy zachowania rodziny pszczelej i pracy pszczół w przeszkolonych ulach poglądowych. <p>Koło Pszczelarzy w Tarnowskich Górach</p> <p>Środki do zwalczania varrozy w postaci Apiwarolu zostały rozdysponowane pomiędzy członków Koła Pszczelarzy w Tarnowskich Górach zamieszkających na terenie miasta Tarnowskie Góry.</p> <p>Koło Pszczelarzy w Strzybnicy</p> <p>Koło otrzymało lekarstwo dla pszczół Apiwarol, które zostało rozdysponowane pomiędzy pszczelarzami i mieszkańcami miasta Tarnowskie Góry.</p> <p>Nadleśnictwo Brynek</p> <p>Działania prowadzone przez Nadleśnictwo mające na celu czynną ochronę zwierząt leśnych to m.in. zakładanie stref ochronnych dla wskazanych gatunków objętych ochroną prawną, zimowe dokarmianie dzikiego ptactwa, wywieszanie nowych budek lęgowych oraz konserwacja już istniejących budek na terenie całego nadleśnictwa.</p> <p>Nadleśnictwo Świerklaniec</p> <p>W okresie 2020–2021r prowadzono czynną ochronę zwierząt dziko występujących na terenach leśnych nadleśnictwa we współpracy</p> |
|--|--|--|

| | | |
|--|--|--|
| | | z WFOŚiGW w Katowicach w ramach dotowanego projektu „Ochrona zagrożonych wyginieciem dziko występujących zwierząt” (ptaki, nietoperze, ssaki z rodziny popielicowych) poprzez zawieszanie budek lęgowych, karmników, czyszczenie budek, zawieszanie schronów dla nietoperzy, dokarmianie, zawieszanie budek dla sów. |
|--|--|--|

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

4.8. Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Dla obszaru interwencji jakim jest Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska, w *Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021* założono realizację 2 zadań własnych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących adaptacji do zmian klimatu i nadzwyczajnych zagrożeń środowiska na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021, w zakresie zadań własnych.

Tabela 14 Stan realizacji zadań własnych w zakresie adaptacji do zmian klimatu i nadzwyczajnych zagrożeń środowiska na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|---|---|
| 1 | Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia awarii | W okresie raportowania przekazano dotacje na zadania bieżące tj. realizację w ramach zawartej z Hufcem ZHP Ziemi Tarnogórskiej zadania publicznego pn. „Edukacja mieszkańców z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej”. Łącznie przekazano środki w wysokości 20 000,00 zł. |
| 2 | Wsparcie jednostek straży pożarnej w zakresie wyposażenia do prowadzenia działań ratowniczych, zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom oraz zagrożeniom środowiska i zdrowia człowieka | <p>W 2020 roku przekazano dotacje na zadania bieżące w wysokości 69 000,00 zł dla jednostek OSP na zakup umundurowania, zakup butów, armatury wodnej, drobnego sprzętu.</p> <p>Ponadto zakupiono specjalistyczny odkurzacz do wody dla OSP „Florian” w Strzybnicy za kwotę 12 851,04 zł oraz przekazano dotacje dla OSP „Florian” w Strzybnicy na dofinansowanie zakupu kamery termowizyjnej oraz wykonanie zabudowy na samochodzie marki Ford dla OSP w Pniowcu w łącznej kwocie 52 000,00 zł.</p> <p>Zakupiono wentylator oddymiający z funkcją odkazania dla OSP „Floriann” w Strzybnicy za kwotę 13 249,00 zł.</p> <p>W 2021 roku przekazano dotacje na zadania bieżące w łącznej wysokości 76 000,00 zł na zakup sprzętu, umundurowania, części i środków czystości dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Ponadto zakupiono ubrania dla strażaków za kwotę 32 239,69 zł, mundurów strażackich, radiotelefonów, drabiny strażackiej, belki sygnalizacyjnej dla OSP w ramach Funduszu Sprawiedliwości za kwotę 33 115,00 zł oraz drona z wyposażeniem w kwocie 100 000,00 zł pozyskanych w ramach Funduszu Sprawiedliwości.</p> <p>Gmina przekazała także kwotę 49 138,50 zł, na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji w Katowicach na dofinansowanie zakupu pojazdu służbowego w wersji nieoznakowanej dla Komendy Powiatowej Policji w Tarnowskich Górach</p> |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

4.9. Edukacja ekologiczna

Dla obszaru interwencji jakim jest Edukacja ekologiczna, w *Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021* założono realizację 5 zadań własnych oraz 1 zadania monitorowanego.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących edukacji ekologicznej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021, w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 15 Stan realizacji zadań własnych w zakresie edukacji ekologicznej terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|--|--|
| 1 | Opracowanie Wieloletniego Programu Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry | Nie opracowano w okresie raportowania. |
| 2 | Opracowanie corocznego Programu Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry | Zarządzeniem Nr 791/2020 Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry z dnia 12.05.2020 r. przyjęto Program Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry na rok 2020. Z kolei Zarządzeniem Nr 1359/2021 Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry z dnia 05.07.2021 r. przyjęto Program Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry na rok 2021. Corocznie wykonywano także sprawozdania z realizacji Rocznego Programu Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry. |
| 3 | Realizacja zadań zawartych w Rocznym Programie Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry | W 2020 roku: <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono konkurs ekologiczny pn.: „Choinka z surowców wtórnych”, którego organizatorem było Przedszkole Nr 4. Zakupiono nagrody dla dzieci z przedszkoli Nr 1, Nr 2, Nr 6, Nr 11 i Nr 21. Za kwotę 1 000,00 zł, • przeprowadzono projekt „Eko Kraina 2020: Czas na Las” – była to XIV edycja projektu, która jest stałym i jednym ze sztandarowych elementów programu działania Tarnogórskiego Centrum Kultury, poświęconym zagadnieniom sztuki i ekologii. Repertuar wydarzenia ma szerokie spektrum działań i kierowany jest do wszystkich grup wiekowych. Głównym założeniem projektu jest edukacja ekologiczna, która omawiana jest poprzez różne przejawy twórczości artystycznej, zarówno na poziomie profesjonalnej sztuki, jak również na poziomie amatorskich działań. Tematem przewodnim Eko-krainy 2020 był las i drzewa. W ramach programu zrealizowano 12 różnych aktywności takich jak: Harcerska Gra Terenowa w Parku Miejskim, warsztaty rękodzieła „Szydełkowy liść”, akcja sadzenia drzew przy TCK w Opatowicach, projekcja filmu „O czym marzą zwierzęta” i „Był sobie las”, akcja artystyczna „Dziergane graffiti w TCK”, wykład o symbolice, mitologii i znaczeniu drzew w kulturze pn.: „Leśne historie”, rozstrzygnięcie konkursu na nadanie imienia dla dębu rosnącego przy TCK, wernisaż wystawy, spotkanie z leśnikiem i podróżnikiem pn.: „Las jest w Nas”, plener fotograficzny, spacer edukacyjno-przyrodniczy po Zespole Pałacowo- |

| | | |
|--|--|---|
| | | <p>Parkowym w Brynku oraz warsztaty tworzenia zieleni i drzewników.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowano Tarnogórskie Święto Drzewa na skwerze w Starych Tarnowicach przy ul. Morcinka. Chętni mieszkańcy mogli posadzić młode drzewo i nazwać je wybranym przez siebie imieniem. Włączyły się również Rady Dzielnic oraz Szkoły Podstawowe. Posadzono 35 drzew z gatunku akacja, klon, brzoza i lipa. • wydano 3 numery Eko-Gazetki. Eko-Gazetka została udostępniona mieszkańcom na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach • przeprowadzono Kampanię ekologiczną pn.: „Chronimy tarnogórskie kasztanowce” - W Parku Miejskim zawieszono łącznie 80 szt. zestawów pułapek z dyspenserami feromonowymi, które służą do wyłapywania szrotówka kasztanowcowiaczka. Natomiast w Parku w Reptach zawieszono łącznie 100 szt. zestawów pułapek z dyspenserami do zwalczania szkodnika. Zakupiono także dodatkowe pułapki w celu uzupełnienia braków. W Parku Miejskim wygrabiono liście z powierzchni 10 200 m², natomiast w Parku w Reptach wygrabiono liście z powierzchni 8 000 m². • na stronie internetowej miasta zamieszczano informacje nt. akcji ekologicznych organizowanych w ramach Rocznej Programu Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry na 2020 rok. Publikowano również artykuły dot. ekologii i szeroko pojętej ochrony środowiska, np. niskiej emisji, ochrony zwierząt, wycinki drzew. • zrealizowano dwa materiały filmowe dotyczące niskiej emisji oraz Święta Drzewa, które zostały wyemitowane przez telewizję TG Stacja. Poniesiono wydatki w kwocie 2 952,00 zł. • w tygodniku lokalnym Gwarek zamieszczono dwie reklamy prasowe dotyczące niskiej emisji oraz Święta Drzewa. Poniesiono wydatki w kwocie 1 845,00 zł. • monitorowano stan powietrza przez zainstalowane na terenie każdej dzielnicy miasta czujniki Airly (11 szt.), których odczyty można śledzić na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, na wystawionym w punkcie informacji o mieście monitorze oraz na stronie Airly. Poniesiono koszty w wysokości 9 741,60 zł. • prowadzono działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, • w ramach Programu Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry na 2020 rok w dniu 17 października 2020 r. na skwerze w Starych Tarnowicach przy ul. Morcinka zorganizowano Tarnogórskie Święto Drzewa. Zainteresowani mieszkańcy posadzili w sumie 35 drzew z gatunku akacja, klon, brzoza i lipa. Do akcji włączyły się również Rady Dzielnic oraz Szkoły Podstawowe. Posadzone przez samych mieszkańców drzewa stanowiły jeden z etapów zazieleniania powstałego w 2019 r. parku w Starych Tarnowicach na osiedlu „Przyjaźń”. • w ramach Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2020 r. udzielono dotacji Hufcowi ZHP Ziemi Tarnogórskiej, który posadził w ramach zadania |
|--|--|---|

| | | |
|--|--|--|
| | | <p>„Sadzimy zielone płuca miasta” 25 brzoź pożytecznych (przy żłobku oraz w Parku Hutnika w Strzybnicy) oraz 20 grabów kolumnowych na skwerze przy ul. Morcinka.</p> <ul style="list-style-type: none"> Informacje o jakości powietrza na terenie Tarnowskich Gór oraz województwa śląskiego udostępnione są na stronie internetowej Urzędu w zakładce „Jakość powietrza”. <p>W 2021 roku działalność edukacyjna była prowadzona zgodnie z wytycznymi związanymi z pandemią Covid-19. Kiedy restrykcje na to pozwalały, odbywały się zajęcia stacjonarne, a gdy były obostrzenia organizowano je online.</p> <p>W 2021 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> przeprowadzono szeroką akcję edukacyjną polegającą na sprawdzeniu poziomu segregacji odpadów przez mieszkańców poprzez oznaczanie poszczególnych pojemników naklejkami określającymi jakość segregacji w zasobach wielolokalowych na terenie gminy, należących do Spółdzielni Mieszkaniowych „Gwarek” i „Chemik” oraz do Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego i Zarządu Nieruchomości Tarnogórskich. rozpowszechniono ulotki oraz prowadzono serwis internetowy dedykowany gospodarce odpadami komunalnymi dzięki czemu wzrasta świadomość mieszkańców w zakresie m.in. właściwej segregacji odpadów, organizowano akcje ekologiczne, prowadzone zarówno w placówkach oświatowych, jak i w strukturach pozaszkolnych, W Szkole Podstawowej nr 11 przeprowadzono konkurs plastyczny pod nazwą „Bądź EKO” dotyczący sposobów na ochronę środowiska. Zakupiono nagrody dla laureatów w dwóch kategoriach wiekowych, przeprowadzono konkurs fotograficzny w ramach projektu pn. „Dobre praktyki dla wzmocnienia bioróżnorodności i aktywnej ochrony muraw galmanowych rejonu śląsko - krakowskiego BioGalmany” wspólnie z Uniwersytetem Śląskim oraz Urzędem Miasta Jaworzno, W czerwcu odbyła się XV edycja Eko-krainy, która jest stałym i jednym ze sztandarowych elementów programu działania Tarnogórskiego Centrum Kultury, poświęconym zagadnieniom sztuki i ekologii. Tematyka Eko-krainy 2021 została poświęcona wodzie. W czasie wydarzenia odbyły się warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych, wykłady, a także otwarcie instalacji artystycznej „Wielka Rafa Koralowa z plastiku” z udziałem Tarnogórskiej Orkiestry Dętej. Podczas wydarzenia można było także wziąć udział w wycieczce do Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Tarnowskich Górach oraz do Centrum Edukacji Ekologicznej Hydropolis we Wrocławiu. Gmina we współpracy z Gazetą Wyborczą zorganizowała warsztaty i debatę pod nazwą Miasta Idei. Warsztaty zorganizowane w 2021 roku przeprowadzane były pod kątem tematyki zieleni miejskiej. na Rynku w Tarnowskich Górach odbyło się spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców dotyczące programu „Czyste Powietrze”. Eksperti z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony |
|--|--|--|

| | | |
|---|--|---|
| | | <p>Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach odpowiadali na pytania dotyczące termomodernizacji czy wymiany tzw. kopciuchów.</p> <ul style="list-style-type: none"> 25 września 2021 roku na rynku w Tarnowskich Górach zorganizowana została wystawa ekologicznych kotłów. w październiku 2021 r. odbyło się Tarnogórskie Święto Drzewa na skwerze przy ul. Fiołków na Osadzie Jana. Chętni mieszkańcy mogli posadzić młode drzewo i nazwać je wybranym przez siebie imieniem. Włączyła się również Rada Dzielnicy oraz Przedszkole nr 9. Posadzono 20 sadzonek drzew z gatunku klon, ambrowiec, jabłoń, wiśnia, grusza. Wydział Ochrony Środowiska zakupił gadżety służące do realizacji celów edukacji ekologicznej, Wykonano ekologiczne torby bawełniane w ilości 1150 sztuk z nadrukiem „Segregujesz czy blefujesz” promujących segregację odpadów. Wydział Ochrony Środowiska zlecił wykonanie 10 tysięcy ulotek informacyjnych dla mieszkańców dotyczących uchwały antysmogowej, które zostały przesłane do mieszkańców wraz z decyzjami podatkowymi. Wydział Gospodarki Miejskiej wdrożył aplikację mobilną, która ma za zadanie wspomóc mieszkańców Gminy w zakresie selektywnej segregacji odpadów oraz odbioru odpadów z nieruchomości. |
| 4 | Sporządzanie sprawozdań z realizacji Rocznego Programu Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry | Sprawozdania z realizacji Rocznego Programu Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry za rok 2020 i 2021 zostały sporządzone i opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach. |
| 5 | Organizacja akcji ekologicznych, ujętych w Rocznym Programie Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Tarnowskich Gór we wszystkich ww. obszarach interwencji | Opisano w pozycji nr 3 niniejszej tabeli. |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

Tabela 16 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie edukacji ekologicznej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| L.p. | Zadania planowane do realizacji | Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2021 r. |
|------|--|---|
| 1 | Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony środowiska | <p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach</p> <p>W okresie raportowania w jednostkach oświatowych zarządzanych przez Starostę prowadzono następujące działania edukacyjne:</p> |

| | | |
|--|--|--|
| | | <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja olimpiady ekologicznej (2 uczniów zostało finalistami etapu ogólnopolskiego), • współpraca z Wydziałem Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego poprzez udział klas biologiczno – chemicznych i geograficzno – matematycznych w zajęciach laboratoryjnych i wykładach na Uniwersytecie Śląskim, • udział w webinarium „Przywróć naszą ziemię!” • propagowanie wiedzy dotyczącej smogu i jego skutków, w tym bieżąca analiza stanu zanieczyszczenia powietrza w ramach lekcji biologii i godzin wychowawczych, • „Dzień siedzisk naturalnych” - prelekcje mające na celu przedstawienie walorów przyrodniczych województwa śląskiego, • „Dzień bez opakowań foliowych”, • „Dzień ziemi”, w ramach którego prowadzono wykłady i warsztaty online pod tytułem „Lekcje z klimatem”, • „Światowy dzień parków narodowych”, w ramach którego prowadzono prelekcje przedstawiające parki narodowe polski potrzeby w zakresie ochrony przyrody w Polsce, • organizacja wycieczek terenowych w Beskidy oraz do Wrocławia, • promowanie walorów krajobrazowych, • udział w akcji „Sprzątanie świata”, • Podejmowanie tematów rekultywacji terenów, odnowy przyrody, promocji powiatu tarnogórskiego w ramach geograficznego kółka zainteresowań, • organizacja powiatowego konkursu ekologicznego dla szkół podstawowych, • promocja łąk kwietnych w mieście we współpracy z „Naszym samorządem” – obsiano pas zieleni przed Zespołem Szkół Chemiczno – Medycznych Ogólnokształcących im. Marii Skłodowskiej – Curie w Tarnowskich Górach, • udział w projekcie „Ekoszkola” - w ramach projektu uczniowie wzięli udział w warsztatach tematycznych w ogrodzie botanicznym w Radzionkowie, uczestniczyli w zajęciach terenowych, przygotowywali prace plastyczne i notatki ekologiczne, • zorganizowano dzień „Pustej klasy” realizując grę terenową dotyczącą zwiększanie świadomości na temat globalnych problemów z wodą, zanieczyszczeniami oraz nadmierną produkcją śmieci, • Konkurs fotograficzny „Przyroda budząca się do życia” • Konkurs plastyczny „Plastik? Rezygnuję. Redukuję. Segreguję”, • udział w projekcie „Zielona pracownia”, • Konkurs fotograficzny „Wiosna”, |
|--|--|--|

| | | |
|--|--|--|
| | | <ul style="list-style-type: none"> • konkurs na prezentację multimedialną „Slow life”, „Kwiaty polne”, „Gaja - matka Ziemia”, • udział w wykładzie „Woda i ekologia” w ramach projektu artystyczno - ekologicznego „EkoKraina 2021”, • konkurs „Barwy jesieni - wakacyjne spotkanie z przyrodą”, • Internetowy konkurs wiedzy przyrodniczo - ekologicznej, • prelekcja „Co daje las?”, • wiosenna zbiórka makulatury • organizacja akcji „Kwiecień wolny od plastiku”, • prelekcje online z przewodnikiem Polskiego Towarzystwa Turystyczno – krajoznawczego „Ciekawostki z ziemi tarnogórskiej”, • Spotkanie edukacyjne z właścicielami pasieki Kocot, • warsztaty „Przy ULU”, • akcja „Przeciwdziałamy zmianą klimatu”, • konkurs plastyczny – ekologiczny, obejmujący kategorie „Pszczoła” oraz „Rośliny miododajne”, • konkurs wiedzy o tytuł „Przyjaciela pszczoły”, • zbiórka żołądki dla zwierząt leśnych, • akcja „Pomagamy ptakom przetrwać zimę”. <p>Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Tarnowskie Góry Sp. z o.o.</p> <p>W 2020 r. przeprowadzono spotkanie z dziećmi z przedszkola w Reptach Śl. o tematyce „Skąd się bierze woda w kranie”, „Jak oszczędzać wodę”, „Jak badamy wodę” z wykorzystaniem skrzyneczki edukacyjnej.</p> <p>Przeprowadzono także konkurs ekologiczny pn.: „Światowy Dzień Wody” dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych Nr 9 i Nr 10 dot. zalet picia wody z kranu. Zostały zamontowane zdroje wodne w placówkach.</p> <p>Ponadto zlecono druk kalendarza edukacyjnego na rok 2021, który przekazano do tarnogórskich placówek szkolnych oraz przedszkolnych. Przewodnim tematem kalendarza było „Myśl co i gdzie wrzucasz”. Wykorzystując przekaz graficzny poruszono kwestię prawidłowego zachowania związanego z korzystaniem z urządzeń sanitarnych.</p> <p>Zamieszczono także na stronie internetowej Przedsiębiorstwa dedykowaną prezentację, która odnosiła się do tematu przewodniego Światowego Dnia Wody oraz sytuacji dotyczącej wody pitnej na świecie i w kraju.</p> <p>Koło „Zamet” Polskiego Związku Wędkarskiego Nr 72 w Tarnowskich Górach</p> <p>Bardzo ważnym elementem edukacji prowadzonej przez koło jest porządkowanie środowiska oraz utrzymywanie równowagi biologicznej na łowisku. W tym celu przeprowadzono sprzątanie</p> |
|--|--|--|

| | |
|--|--|
| | <p>terenów nad akwenami zalewu w Pniowcu. Wykonywano remonty mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania stawów na zalewie, na bieżąco koszone trawę, opróżniano kosze na śmieci, naprawiano ławki, usuwano samosiejki, we współpracy z Nadleśnictwem Świerklaniec wycinano połamane drzewa i przycinano krzewy.</p> <p>Działalność edukacyjna wśród dorosłych jest ukierunkowana na kształtowanie postaw proekologicznych wyrażających się przestrzeganiem statutu PZW oraz prawa wodnego, w tym amatorskiego połowu ryb jak również utrzymywania czystości i porządku nad wodą.</p> <p>Koło kontynuowało działania mające na celu zapewnienie wydrze, która jest pod ścisłą ochroną, warunków na przetrwanie. W tym celu prowadzono planową gospodarkę hodowlaną polegającą na zakupie narybku szczupaka, karpia, lina, karasia, płotki, leszcza i zarybianiu wód zalewu.</p> <p>Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o.</p> <p>Całoroczne systematyczne propagowanie selektywnej zbiórki odpadów, zbiórki odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego poprzez docieranie z tematycznymi broszurami i ulotkami do mieszkańców miasta, głównie do klientów firm oraz do dzieci i młodzieży uczącej się w szkołach podstawowych oraz średnich.</p> <p>W dniu 21.09.2020 r. przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 3 w Tarnowskich Górach zorganizowano akcję „Sprzątanie Świata”.</p> <p>Nadleśnictwo Brynek</p> <p>W okresie raportowania zrealizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sadzenie lasu wraz z osadzonymi z Aresztu Śledczego w Tarnowskich Górach, • sprzątanie lasu, • organizacja „Dnia Ziemi”, • organizacja „Święta Drzewa”, • organizacja „Dnia Krajobrazu”, • organizacja konkursów np. ekologiczna moda, fotograficznego. <p>Prowadzono także zajęcia dydaktyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. W 2020r. wszystkie zajęcia edukacyjne zostały odwołane z uwagi na pandemię Covid-19. Natomiast w roku 2021 w zajęciach uczestniczyło prawie 700 osób, w tym ponad 100 z gminy Tarnowskie Góry.</p> <p>Nadleśnictwo Świerklaniec</p> <p>W okresie 2020-2021r. prowadzono warsztaty w ramach edukacji leśnej „Rok w lesie”, dotowane przez WFOŚiGW w Katowicach dla dzieci i młodzieży szkół i przedszkoli, a także osób dorosłych.</p> |
|--|--|

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2022

5. Koszty poniesione na realizację zadań własnych Gminy Miejskiej w Tarnowskich Górach w latach 2020 – 2021

W latach 2020 – 2021 Gmina Tarnowskie Góry realizowała szereg zadań własnych. Znaczna część z nich finansowana była ze środków własnych, niemniej jednak w ostatnich latach Gmina starała się z powodzeniem o pokrycie nakładów inwestycyjnych poszczególnych zadań ze źródeł zewnętrznych w tym Wojewódzki Fundusz Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowy Fundusz Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundusz Spójności i Regionalny program Operacyjny.

Były to między innymi inwestycje związane z likwidacją niskiej emisji, termomodernizacjami budynków należących do Gminy, utrzymaniem zieleni, rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej oraz remontami i przebudową dróg.

W poniższej tabeli zestawiono wszystkie zadania własne Gminy Tarnowskie Góry zaplanowane do realizacji na okres sprawozdawczy 2020 – 2021 wraz z podaniem poniesionych nakładów.

Tabela 17 Koszty zadań własnych Gminy Tarnowskie Góry w latach 2020 – 2021

| Stan realizacji | Opis przedsięwzięcia | Koszty poniesione w okresie raportowania [w PLN] |
|---------------------------|--|--|
| Klimat i powietrze | | |
| W | Termomodernizacja budynków mieszkalnych komunalnych wraz z rewitalizacją terenów przyległych | 16 420 945,45 |
| W | Termomodernizacja placówek oświatowych | 5 806 460,82 |
| W | Dotacje celowe dla osób fizycznych na wykonanie termomodernizacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych | 2 589 459,94 |
| W | Modernizacja, remont, zmiana nawierzchni, przebudowa dróg, budowa nowych dróg | 10 666 685,05 |
| W | Przeprowadzenie kontroli w gospodarstwach indywidualnych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach, kontrole w ogrodach przydomowych i rodzinnych ogródkach działkowych w zakresie przestrzegania spalania odpadów na otwartej przestrzeni, kontrole w zakresie przestrzegania obowiązku usuwania zanieczyszczeń dróg spowodowanych przez pojazdy opuszczające place budów | Koszty administracyjne |
| W | Budowa i organizacja tras rowerowych | 404 921,04 |
| W | Propagowanie odnawialnych źródeł energii | 68 811,12 |
| Klimat akustyczny | | |
| W | Modernizacja remont, wymiana nawierzchni, przebudowa dróg, budowa nowych dróg gminnych | Ujęto w ramach innych zadań |

| | | |
|------------------------------------|--|------------------------|
| N | Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożenia hałasem (rozgraniczenie terenów o zróżnicowanej funkcji) | Koszty administracyjne |
| Gospodarka wodno – ściekowa | | |
| W | Konserwacja rowów melioracyjnych odprowadzających wody z terenów rolnych stanowiących własność gminy | 48 000,00 |
| W | Bieżąca konserwacja rowów odprowadzających wody opadowe po wylotach gminnych kanalizacji | 139 660,32 |
| W | Propagowanie dobrych praktyk rolniczych wśród rolników | Koszty administracyjne |
| W | Dotacje celowe do budowy lub przebudowy przyłączy kanalizacyjnych będących własnością osób fizycznych | 68 857,01 |
| W | Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych | Koszty administracyjne |
| W | Kontrola w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych | Koszty administracyjne |
| W | Ujmowanie w nowych/aktualizowanych mpzp sposobów eliminacji zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych, jak również odprowadzania i gromadzenia wód opadowych | Koszty administracyjne |
| W | Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ramach realizacji projektu pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Tarnowskich Górach - IV Faza” oraz zadań uzupełniających | 4 450 529,13 |
| W | Budowa kanalizacji – działania nieobjęte projektem w ramach POIiŚ | |
| W | Oczyszczanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni zanieczyszczonych należących do gminy | 3 567 546,84 |
| W | Budowa nowych zbiorników retencjonujących wody deszczowe | 82 988,52 |
| Gleby | | |
| W | Organizacja szkoleń dla rolników obejmujących Zasady Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych | Koszty administracyjne |
| N | Uwzględnianie w mpzp wszystkich udokumentowanych złóż surowców naturalnych, terenów predysponowanych do ruchów masowych ziemi oraz ochrony terenów rolniczych, leśnych i cennych przyrodniczo przed nieodpowiednim zagospodarowaniem | Koszty administracyjne |
| Gospodarka odpadami | | |
| W | Monitoring zamkniętych składowisk odpadów (składowisko przy ul. Opolskiej) | 25 092,00 |
| W | Dofinansowanie utylizacji materiałów zawierających azbest dla osób fizycznych w ramach „Programu usuwania wyrobów | 5 716,35 |

| | | |
|--|---|------------------------|
| | zawierających azbest z terenu Gminy Tarnowskie Góry na lata 2012-2032” | |
| W | Objęcie wszystkich mieszkańców systemem odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów | 28 670 731,42 |
| W | Prowadzenie w dzielnicach gminy okresowych zbiórek odpadów wielkogabarytowych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych | |
| W | Likwidacja dzikich składowisk odpadów z terenu Gminy | 252 742,56 |
| W | Prowadzenie ewidencji i wykonanie sprawozdań w zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi | Koszty administracyjne |
| Zasoby przyrodnicze | | |
| W | Konserwacja i utrzymanie zieleni , wycinka i pielęgnacja drzew, utrzymanie zieleni w Parku Miejskim | 2 133 040,27 |
| W | Realizacja uproszczonego planu urządzenia lasu | 22 961,23 |
| W | Ochrona i utrzymanie Parku w Reptach, pomników przyrody oraz innych obszarów chronionych | 635 686,94 |
| W | Tworzenie małoobszarowych form ochrony przyrody oraz powołanie nowych pomników przyrody | Koszty administracyjne |
| W | Czynna ochrona zwierząt | 9 330,00 |
| W | Tworzenie sieci ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych, ścieżek rowerowych w obrębie obszarów przyrodniczo cennych i atrakcyjnych krajobrazowo | 31 245,49 |
| W | Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych oraz zasad ochrony przyrody i krajobrazu | Koszty administracyjne |
| Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska | | |
| W | Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia awarii | 20 000,00 |
| W | Wsparcie jednostek straży pożarnej w zakresie wyposażenia do prowadzenia działań ratowniczych, zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom oraz zagrożeniom środowiska i zdrowia człowieka | 437 593,23 |
| Edukacja ekologiczna | | |
| N | Opracowanie Wieloletniego Programu Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry | - |
| W | Opracowanie corocznego Programu Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry | Koszty administracyjne |
| W | Realizacja zadań zawartych w Rocznym Programie Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry | 15 538,00 |

| | | |
|--------------|--|------------------------|
| W | Sporządzanie sprawozdań z realizacji Rocznego Programu Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry | Koszty administracyjne |
| W | Organizacja akcji ekologicznych, ujętych w Rocznym Programie Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Tarnowskich Gór we wszystkich ww. obszarach interwencji | Ujęto w innym zadaniu |
| Razem | | 76 574 542,73 |

Legenda:

W – w trakcie realizacji / realizacja ciągła

N – nie rozpoczęto realizacji lub nie realizowano

Środki przedstawione w powyższej tabeli stanowią koszty poniesione na realizację wszystkich zadań własnych wskazanych w niniejszym raporcie. Dane pochodziły ze sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Tarnowskie Góry za lata 2020 – 2021 oraz danych pozyskanych na potrzeby opracowania niniejszego raportu.

Z puli prawie 77 milionów złotych w okresie raportowania najwięcej środków zostało przeznaczonych na działania związane z poprawą jakości powietrza atmosferycznego na terenie miasta Tarnowskie Góry, czyli na działania bezpośrednie w postaci termomodernizacji budynków, modernizacji indywidualnych źródeł ciepła oraz modernizacji układu drogowego, a także poprzez działania pośrednie: prowadząc działania edukacyjne oraz rozbudowując i zwiększając powierzchnię obszarów zielonych i terenów rekreacyjnych. Działania te także w sposób pośredni prowadzą do zmniejszenia emisji hałasu do środowiska, więc wpływają korzystnie na stan klimatu akustycznego.

Znaczna część środków została także przeznaczana na zadania, które są związane z gospodarką odpadami, jednak należy mieć w tym zakresie na uwadze, że dotyczą one przede wszystkim zapewnienia odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w ramach systemu przyjętego zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Niewiele mniej środków wydatkowano na gospodarkę wodno – ściekową, a to z uwagi na realizację zadań związanych z rozbudową i modernizacją kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Najmniej środków wydatkowanych jest na pozostałe obszary interwencji, gdzie pojawiają się zadania, które nie są realizowane ciągle albo nakład środków finansowych, potrzebnych do ich realizacji, nie jest aż tak wielki. Należy w tym miejscu także zaznaczyć, że dla niektórych obszarów interwencji wskazano, że Gmina Tarnowskie Góry ponosiła także koszty administracyjne, związane z procedowaniem spraw leżących w jej kompetencji.

6. Analiza wskaźnikowa za lata 2020 – 2021

Dla wspomagania procesu monitorowania postępów w realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021, przygotowano odpowiednie wskaźniki. Wskaźniki te są narzędziem oceny realizacji Programu ochrony środowiska w momencie przygotowywania raportów z jego wykonania. W celu oceny rezultatów realizacji Programu ochrony środowiska zestawiono dane wyjściowe z 2014 r. z danymi z przedziału lat 2016 - 2021, dla których pozyskano informacje z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego albo innych źródeł.

Legenda:

- ↑ - poprawa wskaźnika
- - wskaźnik na tym samym poziomie
- ↓ - pogorszenie wskaźnika
- - brak możliwości oszacowania kierunku zmian wskaźnika

Tabela 18 Analiza wskaźnikowa realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry

| Lp. | Wskaźnik | Jednostka | 2014 rok | 2016 rok | 2017 rok | 2018 rok | 2019 rok | 2020 rok | 2021 rok | Tendencja zmian Poprawa wskaźnika/pogorszenie wskaźnika |
|--|--|---------------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|--|
| Ochrona klimatu i jakości powietrza | | | | | | | | | | |
| 1 | Ludność korzystająca z sieci gazowej | % | 74,0 | 74,1 | 74,0 | 73,9 | 74,4 | 74,2 | b.d.* | ↑ |
| 2 | Zużycie gazu na 1 mieszkańca | m ³ /rok | 105,8 | 123,5 | 137,7 | 138,5 | 143,2 | 157,0 | b.d.* | ↑ |
| 3 | Zużycie energii elektrycznej ogółem | GWh | 48,03 | 48,27 | 49,50 | 49,01 | 50,34 | 51,62 | b.d.* | ↓ |
| 4 | Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca | kWh/rok | 787,6 | 789,5 | 807,6 | 799,1 | 829,6 | 835,9 | b.d.* | ↓ |

| | | | | | | | | | | |
|----------------------------------|--|-----------------------|---------|---------|---------|---------|-------|-------|-------|---|
| 5 | Sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku | GJ | 528 408 | 542 285 | 570 219 | 536 141 | b.d. | b.d. | b.d.* | ○ |
| 6 | Ilość wskaźników z przekroczeniem wartości docelowych substancji w powietrzu | sztuki | 3 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 3 | ↓ |
| 7 | Średnioroczne stężenia zanieczyszczeń pyłowych (pyłu PM10) na stanowisku pomiarowym w Tarnowskich Górach | µg/m ³ | 43 | 38 | 38 | 39 | 34 | 28,8 | 28 | ↑ |
| Hałas | | | | | | | | | | |
| 8 | Liczba punktów monitoringu hałasu, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych | sztuki | - | - | - | - | - | - | 1 | ↓ |
| 9 | Drogi o nawierzchniach cichych | km | - | - | - | - | - | - | - | ○ |
| Pole elektromagnetyczne | | | | | | | | | | |
| 10 | Liczba osób narażonych na ponadnormatywne PEM | osoba | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | → |
| Gospodarowanie wodami | | | | | | | | | | |
| 11 | Udział punktów pomiarowych wód podziemnych, dla których wykazano dobry stan chemiczny wód | % | 50 | 100 | 100 | 100 | b.d. | b.d. | 66 | ↓ |
| 12 | Udział JCWP o wskazanym co najmniej dobrym stanie wód | % | 50 | 50 | 50 | 50 | b.d. | b.d. | b.d. | Prowadzono tylko monitoring operacyjny a nie diagnostyczny więc nie ma oceny stanu wód dla jcwp |
| Gospodarka wodno-ściekowa | | | | | | | | | | |
| 13 | Ilość ścieków odprowadzanych do | dam ³ /rok | 1 802 | 1 952 | 1 930 | 1 973 | 2 006 | 2 001 | 2 004 | ↑ |

| | | | | | | | | | | |
|---|---|--------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|---|
| | kanalizacji ogółem | | | | | | | | | |
| 14 | Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków | % | 81,7 | 87,4 | 87,6 | 87,2 | 90,4 | 95,5 | 94,4 | ↑ |
| 15 | Ludność korzystająca z sieci wodociągowej | % | 98,7 | 98,7 | 98,7 | 98,7 | 98,7 | 98,7 | b.d.* | ↑ |
| 16 | Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej | % | 83,4 | 85,7 | 86,1 | 86,0 | 86,2 | 86,9 | b.d.* | ↑ |
| 17 | Długość czynnej sieci kanalizacyjnej(wg KPOŚK) | km | 196,8 | 252,6 | 271,8 | 277,2 | 278,6 | 281,8 | b.d.* | ↑ |
| 18 | Zużycie wody w gospodarstwach domowych | m³/rok | 1 679 500 | 1 645 000 | 1 703 300 | 1 758 400 | 1 798 000 | 1 907 000 | 1 800 900 | ↓ |
| 19 | Zużycie wody w przemyśle | m³/rok | 123 000 | 146 000 | 122 000 | 97 000 | 106 000 | 72 000 | 114 000 | ↑ |
| 20 | Zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca | m³/rok | 38,4 | 38,1 | 39,4 | 40,6 | 40,6 | 39,4 | 40,1 | ↓ |
| Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (wg Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Tarnowskie Góry) | | | | | | | | | | |
| 22 | Odpady komunalne zebrane w ciągu roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca | kg/rok | 323 | 399 | 363 | 381 | b.d. | b.d. | 543 | ↓ |
| 23 | Masa odebranych odpadów komunalnych ogółem | Mg/rok | 21 396 | 23 932 | 21 415 | 23 354 | 31 918 | 35 086 | 39 759 | ↓ |
| 24 | Liczba mieszkańców deklarujących selektywną zbiórkę odpadów | osoby | 53 003 | 50 339 | 51 720 | 52 607 | 54 477 | 54 741 | 54 902 | ↑ |
| 25 | Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, | % | 15,88 | 20,90 | 22,39 | 163 | 121 | 115 | - | ↑ |

| | | | | | | | | | | |
|--|--|----------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|---|
| | tworzywa sztuczne, szkło | | | | | | | | | |
| 26 | Poziom odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania | % | 0 | 0 | 32,47 | 9 | 11 | 14 | - | ↑ |
| Tereny przemysłowe i zdegradowane | | | | | | | | | | |
| 27 | Ilość odpadów na terenach wymagających rekultywacji lub rewitalizacji | m ³ | 425 000 | 425 000 | 425 000 | 425 000 | 425 000 | 425 000 | 425 000 | → |
| Zasoby przyrodnicze | | | | | | | | | | |
| 28 | Powierzchnia lasów na terenie gminy | ha | 3 112,35 | 3 114,11 | 3 117,36 | 3 117,34 | 3 131,47 | 3 135,62 | 3 135,31 | ↑ |
| 29 | Powierzchnia prawnie chroniona ogółem | ha | 263,1 | 263,1 | 263,1 | 263,1 | 263,1 | 263,1 | 263,1 | → |
| 30 | Obszary Natura 2000 | sztuki | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | → |
| 31 | Parki krajobrazowe | sztuki | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | → |
| 32 | Rezerваты przyrody | sztuki | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | → |
| 33 | Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe | sztuki | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | → |
| 34 | Pomniki przyrody | sztuki | 111 | 111 | 107 | 102 | 100 | 100 | 98 | ↓ |
| 35 | Szlaki turystyczne | sztuki | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | → |
| 36 | Trasy rowerowe | km | 10,5 | 22 | 22 | 22 | 22 | 22 | 22 | → |
| Poważne awarie przemysłowe | | | | | | | | | | |
| 37 | Liczba zakładów w rejestrze potencjalnych | sztuki | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | ↓ |

| | | | | | | | | | | |
|-----------------------------|---|--------|----|----|----|----|----|----|----|---|
| | sprawców poważnych awarii | | | | | | | | | |
| 38 | Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii na terenie Gminy | sztuki | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | → |
| Edukacja ekologiczna | | | | | | | | | | |
| 39 | Liczba przeprowadzonych akcji dotyczących ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju | sztuki | 17 | 16 | 17 | 15 | 15 | 15 | 17 | → |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach, instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry oraz danych GUS, 2022

b.d.* wskaźniki te pojawiają się pod koniec roku następnego czyli na jesień 2022

Dla obszaru interwencji jakim jest Klimat i powietrze wyznaczono cele w postaci zmniejszenia niskiej emisji, kontroli nad wprowadzanymi zanieczyszczeniami do atmosfery, rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz osiągnięcia wymaganych standardów jakości powietrza. W tym zakresie należy uznać, że wskaźnik obejmujący średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ uległ znacznej poprawie, z uwagi na brak przekroczenia dopuszczalnej wartości średniorocznej stężenia tego zanieczyszczenia w powietrzu. Na jakość powietrza wpływ ma także sposób ogrzewania budynków oraz ilość zużycia energii gazowej – ilość zużywanego gazu na potrzeby gospodarstw domowych wzrosła, co w bezpośredni sposób przełożyło się na poprawę jakości powietrza na terenie Gminy Tarnowskie Góry.

Zwiększeniu uległ niestety wskaźnik obejmujący ilość zużywanej energii elektrycznej, niemniej jednak mając w perspektywie powstające i planowane w kolejnym czasookresie do zainstalowania źródła OZE, z przeznaczeniem na produkcję energii elektrycznej, można uznać, że w znaczący sposób przyczyni się to do zmniejszenia obciążenia środowiska zanieczyszczeniami generowanymi w procesie produkcji energii elektrycznej. Będzie to miało wpływ na poprawę standardów jakości powietrza, mimo, że na terenie gminy Tarnowskie Góry w dalszym ciągu występują dni z przekroczeniami wartości dopuszczalnych oraz docelowych dla pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu.

Osiągnięcia celu wyznaczonego dla Klimatu akustycznego w postaci zapewnienia mieszkańcom dobrego klimatu akustycznego, niestety nie było możliwe. W wyniku prowadzonych badań monitoringowych i interwencyjnych stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu w środowisku. Z tym problemem przyjdzie się zmierzyć na etapie realizacji kolejnego programu ochrony środowiska.

W zakresie Pól elektromagnetycznych udało się osiągnąć cel w postaci minimalizacji oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko. Na terenie Gminy Tarnowskie Góry brak jest punktów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

Trudno wskazać czy osiągnięto wyznaczony dla gospodarki wodno - ściekowej cel w postaci osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, z uwagi na brak pełnych wyników klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych, opracowanych na podstawie badań pomiarowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Nie mniej jednak należy mieć na uwadze, że każde działanie związane ze zwiększeniem liczby osób korzystających z oczyszczalni ścieków powodować będzie zmniejszenie presji na stan wód powierzchniowych i podziemnych. W tym zakresie konieczne jest także racjonalizowanie zużycia wody zarówno przez gospodarstwa domowe jak i przemysł.

W ramach obszaru interwencji jakim są gleby osiągnięcie celu w postaci rekultywacji terenów poprzemysłowych zrealizowane miało zostać poprzez zniwelowanie presji wywieranej na środowisko, w związku ze składowaniem odpadów poprzemysłowych pochodzących ze zlikwidowanego zakładu. W okresie realizacji Programu nie udało się zmniejszyć ilości odpadów pozostających do unieszkodliwienia.

W ramach gospodarki odpadami wyznaczono cel w postaci racjonalnej gospodarki odpadami, dla której określono odpowiednie wskaźniki monitorowania. Mając na uwadze wysoki poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, można uznać, że cel ten został osiągnięty. Na uwagę zasługuje także fakt, że w okresie obowiązywania programu wzrosła ilość odpadów generowana przez każdego mieszkańca gminy. Z jednej strony skłania to do wniosku, że społeczeństwo w znaczny sposób przyczynia się do zwiększania obciążenia dla środowiska, jednak mając na uwadze dobrze funkcjonujący system gospodarowania odpadami na terenie gminy, należy uznać, że obciążenie to nie będzie znaczące.

W zakresie zasobów przyrodniczych wyznaczono cel w postaci ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Można uznać, że cel ten został osiągnięty choć zmniejszeniu uległa ilość pomników przyrody na terenie gminy, jednak pozytywnym i rekompensującym ten ubytek zdarzeniem jest zwiększenie obszaru gruntów leśnych na terenie gminy.

Dla adaptacji do zmian klimatu i nadzwyczajnych zagrożeń środowiska wyznaczono cel w postaci przeciwdziałania awariom i zagrożeniom środowiska. Aktualnie na terenie gminy istnieje zakład o zwiększonym ryzyku powstania awarii przemysłowej, jednak takie zdarzenie na terenie gminy, w okresie obowiązywania programu, nie miało miejsca.

7. Podsumowanie

Program ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2021 stanowił podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Realizacja zadań w latach 2020 – 2021, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do stwierdzenia, że osiągnięto prawie wszystkie założone cele i kierunki działań Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry, a tym samym realizowano zrównoważony rozwój Gminy.

Niniejszy Raport z realizacji Programu ochrony środowiska obejmuje lata 2020 – 2021.

Raport przedstawia dotychczas podjęte działania oraz potrzeby zmian w przyjętych priorytetach w kontekście zaistniałych zmian stanu środowiska na terenie gminy Tarnowskie Góry. Można także stwierdzić, że w trakcie realizacji Programu stan środowiska na terenie gminy nie uległ pogorszeniu, a w niektórych aspektach uległ nawet znaczącej poprawie.

Głównymi zadaniami realizowanymi na obszarze gminy były działania związane z ochroną jakości powietrza. Działania te w głównej mierze koncentrowały się na ograniczeniu niskiej emisji poprzez wymianę indywidualnych źródeł spalania paliw oraz termomodernizację budynków. Do realizacji powyższych działań przyczyniło się przyjęcie stosownych dokumentów programowych w postaci „Programu ograniczenia niskiej emisji dla Gminy Tarnowskie Góry na lata 2021 – 2025” oraz „Zasad udzielania osobom fizycznym dotacji celowych do wymiany źródeł ciepła” w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie miasta Tarnowskie Góry. Program ograniczenia niskiej emisji zakłada coroczne dofinansowanie przez Gminę wymiany 250 kotłów na paliwo stałe na niskoemisyjne źródła ciepła, takie jak: kotły gazowe, węzły cieplne, pompy ciepła oraz kotły na paliwo stałe spełniające wymagania ekoprojektu. Nieodzownym elementem wspomagającym działania na rzecz poprawy jakości powietrza było także wspomaganie mieszkańców w procesie pozyskiwania środków z Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. W okresie raportowania w ramach programu krajowego i gminnego łącznie zmodernizowano ponad 760 indywidualnych źródeł ciepła oraz przeprowadzono działania modernizacyjne w co najmniej 190 budynkach mieszkalnych. Rozpoczęto także realizację dużego projektu obejmującego instalację odnawialnych źródeł energii w zabudowie mieszkaniowej na terenie gminy Tarnowskie Góry.

Prowadzono także działania termomodernizacyjne, których głównym założeniem jest zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło przez budynki komunalne i użyteczności publicznej. W okresie raportowania przeprowadzono prace termomodernizacyjne w 30 budynkach mieszkalnych należących do Gminy, w 2 budynkach użyteczności publicznej, a dla kolejnych pięciu przygotowano niezbędną dokumentację projektową.

Istotnym elementem w realizowanych działaniach jest także ochrona klimatu i adaptacja do jego zmian. O tych aspektach środowiska szerzej mówi opracowany z zlecenie Miasta „Miejski plan adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Tarnowskie Góry”.

W zakresie zasobów przyrodniczych na uwagę zasługuje fakt prowadzenia działań związanych z rozwojem obszarów zielonych i przeznaczonych pod rekreację. W okresie raportowania dokonano nasadzeń 465 drzew, 395 krzewów ozdobnych, 1179 krzewów róż, 18 189 roślin sezonowych, 8 880 cebulek kwiatowych oraz 2 855 bylin i traw ozdobnych. Wybudowano także park wypoczynkowo-rekreacyjny o powierzchni 5,77 ha w dzielnicy Stare Tarnowice przy ulicy Morcinka.

Gmina wywiązywała się z obowiązków nałożonych przepisami prawa w zakresie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów. Istotnym zagadnieniem w ostatnich latach jest unieszkodliwianie azbestu i wyrobów

zawierających azbest. Gmina udzielała pomocy finansowej dla mieszkańców na zadania związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, czego wynikiem jest zmniejszenie ilości pozostającego odpadu do unieszkodliwiania o kolejne 6,18 Mg.

Na bieżąco na obszarze gminy realizowane są inwestycje polegające na budowie, rozbudowie i modernizacji systemów kanalizacyjnych. Dynamiczny rozwój dotyczy również przyłączy kanalizacyjnych. Gmina podejmuje działania w celu wyeliminowania zbiorników bezodpływowych (szamb), na rzecz podłączania do kanalizacji sanitarnej, dlatego w okresie raportowania udzielono 36 dotacji na wykonanie podłączenia do kanalizacji sanitarnej.

W zakresie zaopatrzenia w wodę także prowadzone są inwestycje polegające na rozbudowie i modernizacji istniejącej infrastruktury. Działania te przyczyniają się w dużym stopniu do poprawy jakości dostarczanej wody oraz zmniejszenia strat wody i awaryjności sieci. W zakresie gospodarowania wodami Gmina poczyniła także działania w postaci przygotowania dokumentu pn. „Analiza i projekt możliwości zwiększenia retencji obszarów zurbanizowanych zlewni Dramy i Stoły na obszarze miasta Tarnowskie Góry”.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym realizowane były dwa główne zadania, tj. prowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych w środowisku przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach oraz prowadzenie ewidencji instalacji emitujących pola elektromagnetyczne. Oba te zadania realizowane są w trybie ciągłym a ich efekty mają ogromne znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców gminy Tarnowskie Góry.

Poprawa jakości infrastruktury drogowej poprzez jej modernizację i przebudowę wpływa pozytywnie na jakość powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny. Ponadto odpowiednie zapisy wprowadzane do aktów planistycznych pozwalają zapewnić najwyższy poziom ochrony mieszkańców gminy przed hałasem.

Wszystkie podjęte działania w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w znacznej mierze przyczyniają się do poprawy jakości środowiska na obszarze Gminy Tarnowskie Góry.

W ciągu całego okresu raportowanego realizowane były różnorodne działania w zakresie szeroko pojętej edukacji ekologicznej zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dorosłej części społeczeństwa Gminy. Jednak ze względu na czas pandemii ich zakres został ograniczony w stosunku do lat ubiegłych.

Oceniając stan realizacji zadań na koniec okresu obowiązywania Programu, jednoznacznie można stwierdzić, że zadania na bieżąco były realizowane, dowodem na to są wskaźniki oraz ilość wydatkowanych środków finansowanych na realizację zadań własnych.